

DRAUGAS

2ND CLASS

SEPTEMBER 21 1993

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 21, 1993

Nr. 181

Zinios iš Lietuvos - Elta

Butkevičius įsakė sukilėliams gražinti ginklus

Vilnius, rugsėjo 20 d. (Elta) - „Situacija Lietuvoje yra normali ir stabili“, rugsėjo 19 d. pareiškė prezidento nurodymu sudarytos specialios darbo grupės Savanoriškosios Krašto Apsaugos Tarnybos (SKAT) padėčiai normalizuoti vadovas, Seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkauskas. „Mes ir toliau siekiame, kad konfliktas būtų sureguliuotas taikiai, be kokios nors jėgos įsikišimo“, pabrėžė jis.

Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius, paskelbęs įsakymą, kad iš tarnybos vietos i mišką pasitraukę savanoriai iki pirmadienio 12 valandos gražintų ginklus į SKAT ginklų saugyklas ir prisistatytų savo vadovybei, jaučiasi visiškai teisus.

Jis pavadino Seimo komisijos pirmininko Nikolajaus Medvedovo, komisijos pirmininko pavaduotojų Sauliaus Pečeliūno ir Ignaco Uzdavinio pareikšimą prezidentui, kuriuo reikalaujama atšaukti krašto apsaugos ministro įsakymą arba ministru atsistatydinti „keistu nesuipratimu“, „Seimas yra įstatymus leidžiantis ir jų vykdymą kontroliuojanti institucija, todėl jis turi būti suinteresuotas, kad Lietuvos Respublikos įstatymai būtų vykdomi nepriešaištinais būdais“, įsitikinęs jis.

Italijos pagalba - Lietuvos plėtojimo projektams

Finansinę paramą pirmiesiems trimis Lietuvos plėtojimo projektams suteikė Italijos-Lietuvos Tarpyvyriausybinių fondas. 31,000 JAV dolerių skirti statistikos leidymų veiklos, 64,000 Vokietijos markių - medicininės kompensacinės technikos gamybos plėtojimui, 40,000 dol. - aukštesniosios mokyklos rekonstrukcijai.

Šiuos projektus įgyvendins Lietuvos Statistikos Departamentas, Kauno įmonė „Plėtra“ bei Utenos Aukštesnioji Technikos mokykla.

Lietuvos Statistikos departamentas už gautas lėšas įsigys poligrafinę įrangą, kuri leis operatyviau ir kokybiškiau atspausdinti įvairius leidinius.

Kauno įmonė „Plėtra“, gaminti protezus ligonėms po onkologinių operacijų, čiuzinius nuo pragulų, kitą medicininę įrangą, už skirtus pinigus pirkis gamybai būtinų medžiagų.

Su italų pagalba pertvarkoma Utenos Aukštesnioji Technikos mokykla šiais mokslo metais visiškai pakeitė savo profilį: ji visam Aukštaitijos regionui rengs biznio administravimo vidurinėsios grandies specialistus.

Ekspirimentinė mokykla

Vilniuje, Lazdynuose, buvusio darželio patalpose įkurta Vilniaus Pedagogikos universiteto mokykla. Naujoji mokykla bus kaip ir kitos bendrojo lavinimo mokyklos, tačiau vokiečių, anglų kalbų bei informatikos bus mokoma sustiprintai.

Mokslas šioje eksperimentinėje mokykloje nemokamas, tačiau, jei vaikai ir tėvai pageidautų papildomų disciplinų, tektų mokėti. Siemet mokykloje - 180 mokinių ir 15 peda-

gogų. Klasėse stengiamasi sukurti namų aplinką.

Pasaulio Banko paskola - vaistams pirkti

Keturiasdešimt garsių pasaulio farmacijų firmų dalyvauja aštuntajame Pasaulio Banko paskolos konkurse. Laimėjusios parduos Lietuvai vaistų maždaug už 3 milijonus dolerių.

Svarbiausios konkurso sąlygos - vaistų kokybė bei nedidelė kaina. Firmos taip pat turi 3% prekių vertės banko garantijas. Laimėtojai bus paskelbti maždaug po mėnesio, o vaistai į Lietuvą turėtų atkelti jau lapkričio-sausio mėnesiais.

Konkurso metu valstybinė vaistų tiekimo įmonė „Farmacija“ pirs įvairiausių nuskaminančių, priešūdegiminių bei priešastminių preparatų, maitinimo tirpalų, imunologinių skiepių - iš viso 85 pavadinimų vaistų.

Po šio konkurso Lietuva bus sunaudojusi maždaug 50 milijonų dolerių iš Pasaulio Banko suteiktos 60 milijonų dolerių paskolos.

Lietuvoje kuriasi draudimo rinka

Šiuo metu Lietuvoje užregistruotos 32 privačios draudimo kompanijos. Šalia buvusio monopolisto - Valstybinės draudimo įstaigos - jau treji metai gyvuoja akcinės ir uždarojos akcinės bendrovės „Drauda“, „Tukana“, „Baltijos garantas“, „Preventa“, „Hermis-draudimas“ ir kitos netaip garsios kompanijos.

Iki metų pabaigos jų skaičius gali išaugti ir iki 40, tačiau realiai veikia gal tik 7-8 draudimo kompanijos.

Daugumos draudimo kompanijų pagrindinės merdėjimo priežastys - įstatinio kapitalo dydis ir klientų nemokumas. Kai kurioms iš jų sunku suformuoti įstatinį kapitalą iki 50,000 litų.

Daugiausia draudimo kompanijų įsikūrę Vilniuje - 20 kartu su Valstybine draudimo įstaiga, Kaune - 6, Klaipėdoje - 3, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje ir Trakuose po vieną.

Beveik visos garsesnės draudimo kompanijos turi savo filialus ar dukterines įmones didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

Lietuvos-Vokietijos draudimo įmonė „Drauda“ turi sukūrusi bendras įmones Rygoje, Minske ir Kaliningrade. Neseniai Lietuvoje užregistruota dar viena bendra Lietuvos ir Didžiosios Britanijos draudimo kompanija „Baltic Insurance Group“, tačiau realiai draudimo veiklos ji dar nepradėjo. Vienintelė kol kas užsienio kapitalo draudimo įmonė Lietuvoje - Estijos „Balti Kindlustusselts-Bico“ filialas.

Lengvoji pramonė tebelaukia užsienio kapitalo

Lietuvos audinių, siuvimo ir odos pramonė kol kas sugeba išsilaikyti net ir sunkiausiomis sąlygomis - šiuo metu jai tenka iš užsienio įvežti net 83% naudojamų žaliavų.

Pagrindinė vietinė šioje pramonėje naudojama žaliava -

Sekmadienį vykusiuose rinkimuose Lenkijoje balsuotojų buvo daugiau, negu 1991 m. rinkimuose. Jie tačiau daugiausia balsų atidavė buvusiems komunistams, žadėjusiems sulėtinti reformas ir padidinti socialines paslaugas.

JAV ir Rusija bendradarbiaus gynybos srityje

Washington, DC, rugsėjo 9 d. (AP) - JAV gynybos ministras Les Aspin ir Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev rugsėjo 7 d. pasirašė susitarimą, pagal kurį bus rengiami bendri manevrai ir įrengta „karštoji“ telefoninė linija tarp JAV ir Rusijos.

Dėl tokios sutarties pasirašymo buvo kalbėta pavasarį per Rusijos prez. Boris Jelcino ir JAV prez. Bill Clintono susitikimą Vancouver, Kanadoje. Susitarimo detalės ir vykdymo terminai dar neaptarti.

Pasak Les Aspin, generalai,

Biržų pieninė nesiruošia streikuoti

Biržai, rugsėjo 16 d. - Biržų pieninė, nepabūgusi sprogdimu, dirba sėkmingai ir apie bankrotą negalvoja. Pasak direktoriaus, jie rūpinasi, kad jų tiekėjai rūpintųsi tik pieno kokybe. Biržų bendrovės tiekėjai, nors bendrovė moka po 26 centus už kilogramą pieno (4 centais mažiau, nei neseniai žemdirbių blokuota Žemaitijos bendrovė), nesiruošia streikuoti.

Biržų bendrovė bendradarbiauja su vokiečiais, kurie rūpinasi gaminių įpakavimu, priedais jogurtų ir varškės gamybai. Lietuvos pusė tiekia tik pieną ir darbo jėgą.

Savo gaminius Biržų pieninė eksportuoja į Vakarų šalis, pradedant Vengrija, Meksika, baigiant Japonija. Vilniaus parduotuvėse biržietų prekės tiek tiek brangesnės, nei kitų, tačiau ir geresnės, ir gražesnės.

linų pluoštas ir kailiai. Lininiai audiniai sudaro 70%-89% vietinių pramonėje naudojamų žaliavų.

Specialistai mano, kad ateityje šios lengvosios pramonės šakos, įdiegus modernesnę technologiją, gali sėkmingai konkuruoti net su Rytų Azijos tekstilės eksportuotojais.

Tikimasi, jog greitai laiku Lietuvos lengvoji pramonė galės pritraukti užsienio investicijas. O kol kas privatizacija apsiriboja tuo, kad tik 25% šios pramonės šakos paprastųjų akcijų parduota įmonių darbuotojams.

atsakingi už pajėgas, kurios dalyvaus bendrose taikos palaikymojo pratybose, turėjo susitikti rugsėjo 8 d. ir suderinti detales. Tačiau, kaip pažymėjo JAV gynybos sekretorius, apie manevrų rengimo datas kalbėti anksti.

JAV ir Rusija taip pat susitarė įrengti tiesioginę gynybos komunikacinę liniją tarp Pentagono ir Rusijos gynybos ministerijos. Ją būtų galima naudotis sprendžiant kasdienes problemas ir kritiškas situacijas. Be to, sutartyje numatyta, kad bus rengiami bendri karinių jūrų laivynų ir kitokių armijos rūšių manevrai.

Nuspręsta kitais metais keistis karininkais, karo akademijų studentais ir bendrai koordinuoti povandeninių laivų operacijas, kad būtų sumažintos susidūrimų galimybės. Pasak L. Aspin, JAV karo laivynas jau šį tą pakeitė, tačiau kol kas jis nenoris atskleisti smulkmenų.

Mažeikių įmonė pasirenka prekiauti su NVS šalimis

Vilnius, rugsėjo 10 d. - Per rugpjūčio mėnesį Mažeikių valstybinė elektrotechnikos įmonė tikėjosi pagaminti 60,000 mažo galingumo elektros variklių, tačiau pagaminta tik 21,600. Dėl to kalti Rusijos muitininkai, rašo „Lietuvos rytas“, nes dabar vario ruošinius įmonė vežasi savo sunkvežimiais, kurie ir įstringa Rusijos pasienyje.

Ilgai tikrinami dokumentai, nepasitikima jau krovinius praleidusių muitininkų antspaudų tikrumu. Panaši „tvaraka“, kai, vario ruošinius nuvežus į Pėrmės ar Pskovo emaliuotų laidų gamyklas, po to su jais tenka įveikti muitinių ir pasienio tarnybų - reikia daug kantrybės ir dar kai ko.

[Klausimą - kodėl vario ruošinių neveža į Panevėžį „Lietkabelį“, įmonės direktorė komercijai B. Traubergienė atsakė, jog neapsimoka. „Su panevėžiečiais reikia atsiskaityti litais, o jų už realizuotą produkciją negauname. Mat Lietuvai neparduodame nė vieno variklio. Visus išsiunčiame į užsienį - Rusiją, Ukrainą, Moldovą. Tad ir gauname rub-

J. Demjanjukui leidžia grįžti į JAV

Jeruzalė, rugsėjo 10 d. (NYT) - Izraelio Aukščiausioji teisėms sekmadienį atmetė apeliaciją kelti naują bylą prieš klelandientį John Demjanjuk dėl tariamų karo nusikaltimų II pasaulinio karo metu. Tuo sudarė galimybę Demjanjukui išvykti į JAV, jei tik neiškils naujų netikėtumų. Jo advokatas pasakė, jog už kelių dienų į Jeruzalę atvyks jo šeimos nariai jį parsivežti Amerikon.

Ohio valstijoje Demjanjuko žentas Ed Nishnic pareiškė, jog šis sprendimas - tikrai gera žinia, bet atsivėlę už anksčiau patirtas komplikacijas, „mes iš reikala žiūrėsime labai atsargiai“. Ohio valstijos teismas jau tirią, ar 1981 m. atėmimas Demjanjuko pilietybės buvo teisėtas. 1986 metais jis buvo deportuotas į Izraelį, kur jis buvo nuteistas mirtimi, bet apeliacinis teismas sprendimą atšaukė, nes buvo įrodymų, jog Demjanjuk nebuvo nacių koncentracijos stovyklų „Ivanu Žiauriuolu“.

Dėl pastarojo sprendimo ir JAV teismas nusprendė, kad Demjanjuk buvo neteisėtai deportuotas, tad jam atviras kelias sugrįžti į JAV.

Izraelio teismo teisėjai aiškiai atmetė Demjanjuko advokatų argumentus, kad Demjanjukas esąs visai nekaltas. Jie jį paleido tik norėdami juo atsikratyti, palikdami JAV teisams toliau spręsti jo likimą. Izraelio vyriausias prokuroras atsisakė svarstyti, ar Demjanjuk buvo Sobibor nacių stovyklos sargas, nes buvo įsitikinęs, kad bylą tikrai galėtų laimėti.

Iš Izraelio teismo teisėjai aiškiai atmetė Demjanjuko advokatų argumentus, kad Demjanjukas esąs visai nekaltas. Jie jį paleido tik norėdami juo atsikratyti, palikdami JAV teisams toliau spręsti jo likimą. Izraelio vyriausias prokuroras atsisakė svarstyti, ar Demjanjuk buvo Sobibor nacių stovyklos sargas, nes buvo įsitikinęs, kad bylą tikrai galėtų laimėti.

Iš Izraelio teismo teisėjai aiškiai atmetė Demjanjuko advokatų argumentus, kad Demjanjukas esąs visai nekaltas. Jie jį paleido tik norėdami juo atsikratyti, palikdami JAV teisams toliau spręsti jo likimą. Izraelio vyriausias prokuroras atsisakė svarstyti, ar Demjanjuk buvo Sobibor nacių stovyklos sargas, nes buvo įsitikinęs, kad bylą tikrai galėtų laimėti.

Buvę komunistai laimėjo rinkimus Lenkijoje

Varšuva, rugsėjo 20 d. (NYT) - Buvusieji komunistai gera balsų dauguma laimėjo Lenkijos parlamento rinkimus. Neginčijama, kad rinkimų rezultatai pirmadienio rytą rodo, jog balsuotojai, reikšdami nepasitenkinimą kylančia bedarbe ir pragyvenimo lygio smukimu, duoda balsų persvarą kairiosioms partijoms, žadėjusioms sulėtinti privatizavimą bei ekonomines reformas.

Bet Demokratiškų Kairiųjų Alianso (lenkiški inicialai SLD) pirmininkas Aleksander Kwasniewski, buvęs komunistinės Lenkijos vyriausybės narys, sako, jog SLD visvien nelaimėjo pakankamai vietų parlamente, tad teks eiti į koaliciją su kitomis partijomis, formuojant vyriausybę.

Ankstyvi rinkimų rezultatai 1:15 val. ryto pirmadienį rodė, kad SLD surinko 19.4% balsų, Lenkijos Valstiečių Partija (turinti ryšių su buvusiais komunistais) - 16% ir Demokratinė Sąjunga, kuriai priklausio dabartinė ministrė pirmininkė Hanna Suchocka - tik 10.8%.

Nauja prezidento Lech Walsos sukurta partija - Nepartinis Blokas - laimėjo 5.5% balsų. Pagal naują rinkimų įstatymą partija turi surinkti bent 5% balsų, kad gautų bent vieną vietą parlamente. Ši partija pareiškė, jog jungsis į bet kurią koaliciją, kuri apsiims išlaikyti ekonomines reformas.

Tikimasi daugelio varžybų, siekiant sudarinti koalicijas, blokus Lenkijos seime, bet jei galutiniai rinkimų rezultatai nepakeis dviejų stipriausių partijų - SLD ir Valstiečių - balsų proporcijos, jos dvi, sudariusios koaliciją, turėtų 60% vietų 460 turintiuose žemutiniuose parlamento rūmuose.

Tęsiasi derybos dėl Lietuvos-Baltarusijos sienos

Vilnius, rugsėjo 15 d. (Elta) - Vilniuje prasidėjo eilinis Lietuvos ir Baltarusijos derybų posėdis dėl sienos tarp šių valstybių nustatymo ir pažymėjimo.

Lietuva turi valstybines sienas su Latvija, Rusijos Kaliningrado sritimi, Lenkija ir Baltarusija. Šią vasarą buvo pasirašyta pirmoji dvišalė sutartis dėl sausumos sienos su Latvija. Dėl jūros sienos su Latvija dar yra tariamasi.

Lietuvos-Baltarusijos siena - pati ilgiausia, apie 725 km (450 mylių). Iki šiol ji nėra nei nustatyta, nei pažymėta.

Derybos dėl Lietuvos-Baltarusijos valstybinės sienos su pertraukomis vyksta nuo 1992 metų sausio.

1994 m. vyks Dainų šventė Lietuvoje

Vilnius, rugsėjo 16 d. - 1994 metų vasarą Lietuvoje vyks Pasaulio lietuvių dainų šventė. Šioje šventėje ketina dalyvauti 700 šokėjų ir 500 dainininkų - užsienio lietuvių. Jie turės programoje atskirą pusvalandžio dalį „Tėviškės pastogėje“.

Bilietai žiūrovams, norintiems atvykti Lietuvon ir pamatyti šią šventę, išleidytojas pradėti platinti nuo sausio 1 dienos.

SLD žada tęsti reformas

Aleksander Kwasniewski, 39-metis daugiausia balsų surinkusios partijos pirmininkas, rinkiminėje kampanijoje žadėjo sulėtinti ekonomines reformas, didinant socialinius patarnavimus. Išgirdęs pirminius rezultatus, jis tačiau pasakė, jog jo partija tęs ekonomines reformas.

„Šie rinkimų rezultatai rodo, kad reikia tęsti reformas, bet tuo pačiu reikia ir išspręsti labai sunkias socialines problemas, kurias ekonomines reformas mums atnešė“, pareiškė A. Kwasniewski. „Jei mes negalėsime nuraminti tų rinkėjų, kurie nukentėjo nuo reformų negatyvių poveikių, tuomet Hanna Suchocka teisingai sako, jog viskas gero, ką esame pasiekę, nu eis veltui“.

Matyt norėdamas paskatinti kitas partijas - jų tarpe ir Suchockos Demokratinę Sąjungą - jungtis koalicijon su SLD, Kwasniewski sakė, jog norėdamas sudaryti stabilią vyriausybę, svarstytų galimybę net ministrą pirmininką skirti iš kitos - ne savo partijos. Hanna Suchocka tačiau atsisako jungtis koalicijon su buvusiais komunistais, bet atrodė, jog yra galimybė, kad jos partijos vadovybė norėtų jungtis į koaliciją su Lenkijos Valstiečių Partija.

Nedaug susidomėjimo rinkimais

Šiuose rinkimuose, jau trečiuose po komunistų žlugimo 1989 m., nebuvo didelio susidomėjimo rinkimais: balsavo 48% visų balsuotojų, bet tai geriau, negu 1991 m. spalio mėn. rinkimuose, kada balsavo tik 43.1% rinkėjų.

Ministrė pirmininkė Hanna Suchocka, kuri yra labai vertinama Vakaruose dėl jos ryžto atkakliai vykdyti reformas, sakosi nenustebusi rinkimų rezultatais. Ji pareiškė viltį, kad naujoji vyriausybė laikys Lenkiją „teisingame (ekonominių reformų) kelyje“, nes daryti kitaip grėstų „praradimu viso, ką ligi šiol esame pasiekę“.

Lenkijoje panašu, kaip Lietuvoje

Ši Lenkijos rinkimų išvada seka tuo pačiu keliu, kuriuo Lietuva nuėjo savuose rinkimuose kai reformų šalininkas Landsbergis pralaimėjo rinkimus buvusiame Lietuvos Komunistų partijos vadui Algirdui Brazauskui, jam žadėjus sušvelninti reformų socialines pasekmes - jas sulėtinti.

Numatoma, kad panašiai gali įvykti ir Vengrijoje pavasari numatytuose rinkimuose. Panašūs pasikeitimai rutuliojasi ir Bulgarijoje, buvusių komunistų Bulgarijos Socialistų partija stiprėja, o centristinė Demokratinė Partija silpnėja.

Lenkija dabar pasisuka kairėn, kaip tik šiuo metu, kai ji turi greičiausiai augančią ekonomiką visoje Europoje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 21 d.: Šv. Matas apaštalas, evangelistas; Mantautas, Geistautas, Vilkintė.

Rugsėjo 22 d.: Tomas, Mauricijus, Digna, Kintautas, Virma.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

CEZARIO PJŪVIS —
CESAREAN SECTION

DR. GEDIMINAS BALUKAS

Cezario pjūvis yra operacija, kurios metu — pro pilvo ir gimdos sienelės pjūvį — išimamas vaisius ir placenta.

Ankstyvoji Cezario pjūvio istorija buvo apsupta įvairių tautų mitologijos raštais. Pradžioje buvo galvojama, kad Julius Cezaris gimė chirurginiu būdu, todėl ši operacija buvo pavadinta Cezario vardu (Cesarean Section). Tačiau gana tikslūs to laiko istoriniai duomenys rodo, kad Cezario motina Aurelija buvo gyva — jos sūnaus vadovaujamiems romėnų legionams kovojant Anglijoje, taigi ši prielaida nėra tiksli. Tuo laikotarpiu Cezario pjūvio operacijos buvo daromos tik mirusiam ar mirstančiom moterims (prie nštumo pabaišos), norint išgelbėti vaisių — kūdikį. Šis įstatymas buvo išleistas Cezario valdymo laikais.

Buvo ir kita galimybė, kad žodis „caesarean“ galėjo kilti nuo lotynų kalbos žodžio *caedere* — pjauti. Išnagrinėjus visas medicinos mokslo teorijas, net ir šiuo metu nėra žinoma, kada ir kur medicinos terminas „cesarean“ prasidėjo. Patikrinta medicinos literatūra sako, kad net 17 mžiaus pabaigoje beveik visos Cezario pjūvio operacijos baigdavosi mirtimi.

Atrodo, kad pirmas aprašytas chirurginis įvykis buvo Sveicarijoje 1500 metais, kada po Cezario pjūvio motina ir vaikas išliko sveiki ir gyvi. Kiaulių kastruotojas („son gelder“) Jacob Nufer atliko šią operaciją ant savo žmonos. Šios operacijos aprašymas teigia, kad J. Nuferio žmona kelias dienas kentėjo stiprius gimdymo skausmus ir pagimdyti negalėjo. Prie gimdyvės buvo pakviesta net 13 akušerių (midwives), bet ir jos nepagelbėjo. Jos vyras buvo desperacijoje. Jis kreipėsi į vietos valdžios pareigūnus ir gavo leidimą Cezario pjūviu atlikti gimdymą. Jacob Nufer, kaip kiaulių — kastracijos specialistas, buvo susipažinęs su kiaulių ir kitų gyvulių anatomija. Operacija pavyko — motina ir kūdikis liko gyvi. Vėliau ji dar pagimdė 5 vaikus. Šis Cezario pjūvis buvo aprašytas tik po 82 metų, tad medicinos istorikai į šios operacijos atvejį žiūri abejingai ir jos nepripažįsta.

Su tokiu pat netikrumu žiūrima ir į kitas Cezario pjūvio chirurgijas, kur aiškinama, kad moters pačios pasidarydavo šias sunkias operacijas. Cezario pjūvio operacijoje ir kitose chirurginėse procedūrose didesnės pažangos negalėjo būti, kol neatsirado žmogaus ar statyti specialias ligonines moseptyniolikame amžiuje, renesanso laikotarpyje, pasirodė iliustruotas medicinos anatomijos atlasas. Ypač svarbi knyga buvo parašyta Andreas Vesalius — tai monumentalus bendros žmogaus anatomijos veikalas — „De Corporis Humani Fabrica“ (1543). Čia buvo gerai pavaizduoti ir aprašyti moters lytiniai ir pilvo organai. 1800 metų gale dažniau buvo prieinama prie žmogaus lavonų disekcijų. Taip pat keitėsi medicinos studijos — buvo leidžiama medicinos studentams daryti skrodimus. Tuo metu medicinos studijos buvo prieinamos tik vyrams. Moters tik labai retais atvejais

buvo priimamos į medicinos mokymus. Iki 19 šimtmečio pabaišos moterims daugiausia buvo draudžiama atlikti Cezario pjūvio operacijas.

Pirmas užkordutas Cezario pjūvis, sėkmingai atliktas Britų imperijoje, buvo moters chirurgės Dr. James Miranda Stuart Barry atliko Cezario pjūvio operaciją, užsimaskavusi kaip vyras, tarnavusi kaip gydytojas britų armijoje Pietų Afrikoje (tiksliai data nežinoma, greičiausia tarp 1815-1821 metų).

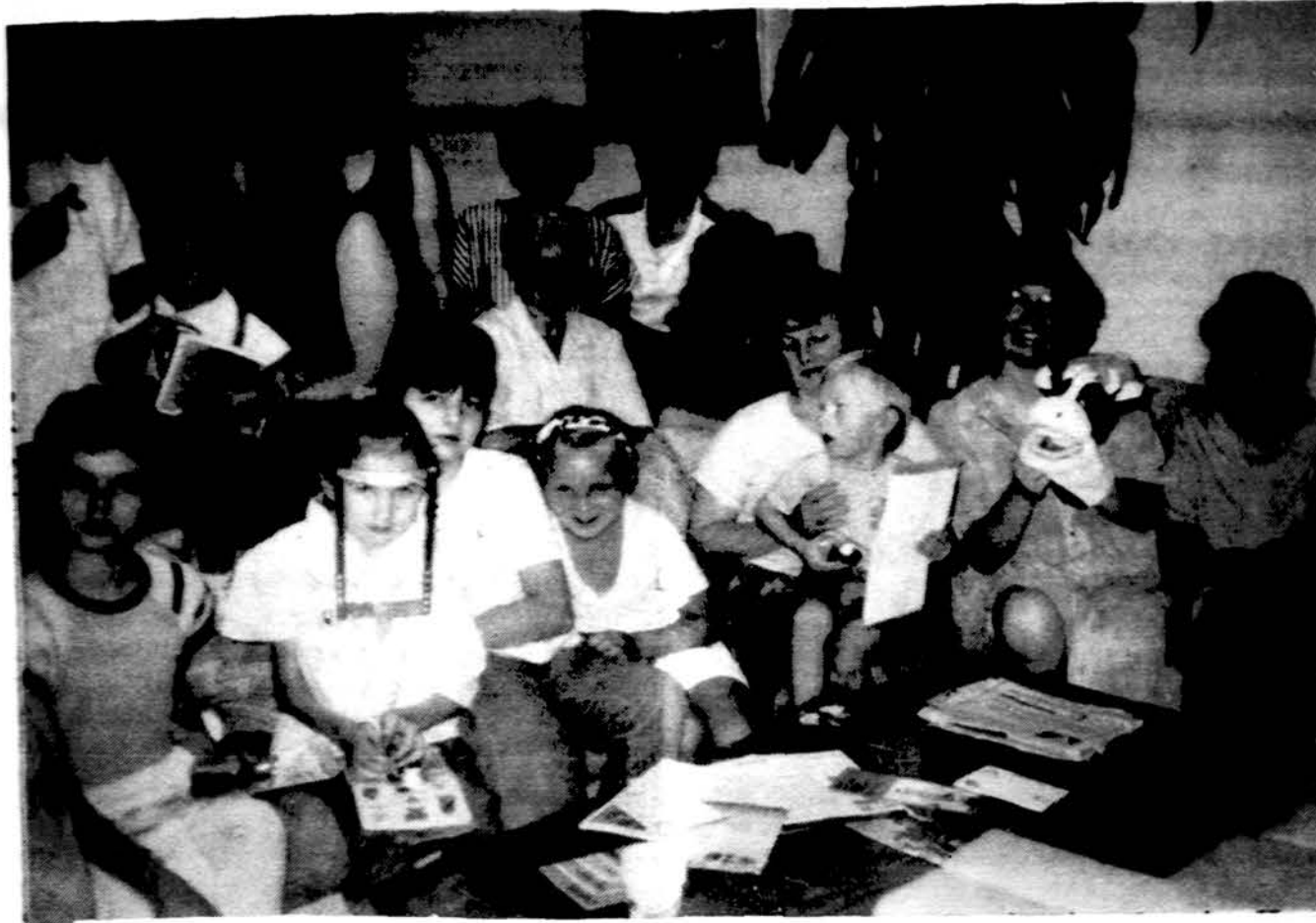
19 šimtmečio antroje pusėje Amerikoje ir Europoje pradėjo statyti specialias ligonines moterų ligoms gydyti. Tuo pat metu chirurginių operacijų ir taip pat Cezario pjūvio technika tobulėjo. Nauja epocha chirurgijos praktikoje atsivėrė 1846 metais, kai Massachusetts General Hospital dantistas William T. G. Morton pirmas pradėjo naudoti anestezijoje *diethylether* ir chirurginiu būdu išmėgė veido auglį. Šios rūšies anestezija greitai paplito Europoje. Akušerijos (obstetorijos) specialybėje atsirado opozicija prieš vartojimą šios rūšies anestezijos gimdymo procedūroje. To meto moterų ligų gydytojai rėmėsi Biblijos mokslu. Jų nuomone, moters turėjo kentėti gimdymo skausmus, įvesdamos vaikus į šį pasaulį ir tuo pačiu atgaikauti už levo pirmąją nuodėmę. Šis argumentas buvo pakeistas, kai Anglijos Bažnyčios galva, karalienė Viktorija 1853 m. gimdė su chloroformo anestezijos pagalba. Po to anestezija jau buvo vartojama gimdymo metu.

Cezario pjūvio operacijoje anestezija buvo vartojama beveik kiekvienu atveju. Padožnyje Cezario pjūvio atveju, bet pooperatyvinis pacienčių mirtingumas buvo labai aukštas. Dažniausios mirties priežastys buvo infekcijos (*Septicemia*) ir peritonitas. Modernioji bakterilogija atsirado tik antroje dešimtyje šimtmečio pusėje. Tuo metu chirurgai operuodavo su savo civiliais drabužiais ir rankų dažnai neplaudavo — tuo pačiu jie pernešdavo infekcijas nuo vienos pacienės į kitą.

1860 metų vidury anglų chirurgas Joseph Lister pradėjo prieš operacijas plauti rankas su Karbolio rūgštimi (*carbolic acid*). Šis antiseptinis metodas greitai paplito ir tarp kitų chirurgų. 19-to šimtmečio gale ši dezinfekcija (*antisepsis* ir *asepsis*) sumažino pacienčių mirtingumą. Nepaisant šių naujų atradimų moterų ligų chirurgijoje, pooperatyvinis pacienčių mirtingumas per daug nesumažėjo.

Paryžiaus ligoninių statistika rodo, kad tarp 1787 ir 1876 metų pooperatyvinis Cezario pjūvio mirtingumas buvo 100% (visos moters mirė po šių operacijų!). Moterų ligų chirurgai pradėjo ieškoti ir kitų mirties priežasčių. Bendra išvada buvo, kad reikia keisti Cezario pjūvio operacijos techniką.

Žymesnieji ginekologai chirurgai, kurie daug prisidėjo prie gimdyvių mirtingumo sumažinimo ir naujų chirurginių metodų atradimo buvo šie: dr. Eduardo Porro (italas). Ar Porro patarimas buvo hysterektomija kartu su Cezario pjūvio operacija, jeigu chirurgijos metu įvyksta nesukontroliuojamas kraujavimas. Šios rūšies opera-

„Lietuvos Vaikų Vilties“ globjami vaikai ir mamos kartu su dr. Irena Skiriute-Jurjonienė (antra iš dešinės) dantų higienos pokalbio metu

KODĖL REIKIA TAISYTI
PIENINIUS DANTIS?

ROMUALDAS POVILAITIS, D.D.S.

Tai yra dažniausiai tėvų klausiamas klausimas dantistams. Tevai, kurių vaikai turi gendancius pieninius dantis, sako: „Juk tie dantis vis tiek iškris“. Taip, jie iškris, bet jeigu vaikas yra trejų metų amžiaus, tie dantis iškris, kai vaikas bus jau 11 ar 12 metų. Antrieji, nuolatiniai, dantis išauga, kai ateina jiems laikas, o ne kai iškrenta pieniniai. Taip, kad nelaiku iškritę pieniniai dantis palieka burnoje spragą — tuščią vietą. Tai tik dalis problemos, mažas dalis.

Pieniniai dantis turi didelę paskirtį sveikame vaiko organizme ne tik kaip kramtymo priemonė, bet ir daug kitų, svarbesnių uždavinių.

1. Pieniniai dantis laiko vietą žiaunose taisyklingsam nuolatinių dantų augimui, jų tiesiam ir tvarkingam susigrupavimui.

2. Pieniniai dantis padeda išvystyti vaiko kalbos formavimą, ypač raidžių s, z, f ir v ištirimą.

3. Pieniniai dantis padeda normaliam žiaunų ir veido vystymuisi.

4. Pieniniais dantimis vaikas kramto maistą. Pieninių dantų amžius sutampa su žmogaus svarbiausiu ir aktyviausiu augimo ir vystymosi laikotarpiu.

cijos sumažėjo, kada dr. Max Saenger (vokietis) 1882 m. įvedė gimdos siuvimui siūles, kurios labai sumažino katastrofinę gimdos kraujavimą. Amerikietis ginekologas J. Marion Sims tuo pat metu pradėjo vartoti plonas sidabro vielas vietų buvusių siūlių. Sidabro siūlės ypač gerus rezultatus davė, operuojant gimdos ir vaginos kanalo užsėdimus, padarytus gimdymo metu.

(Bus daugiau)

Serenada Šv. šeimos vilos pokilyje Lexington House, Oak Lawn. Ir šiais metais ten ruošiamas puota rugsėjo 24 d. Pelnas skiriamas prieglaudos paramai.

kada yra nepaprastai svarbu, kad vaikas galėtų gerai valgyti ir kramtyti.

5. Netaisomi pieniniai dantis užsikrečia ir supūliuoja, kas labai kenkia visai vaiko sveikatai ir sukelia didelį skausmą.

6. Pieniniai dantis turi natūralų grožį vaiko veide. Kartais, jiems anksti sugedus, vaikas gėdinasi kalbėdamas užtektinai atidaryti burną ir išvysto šveplavimą.

7. Netaisant ir neprižiūrint pieninių dantų, nuolatiniu valymu po valgio, pieniniai dantis gali sugesti. Jiems iškritus ar ištraukus per anksti, galima tikėtis vienos ar daugiau šių pasekmių:

a. Labai daug jaunuolių išvysto kreivus nuolatinius dantis vien dėl to, kad per anksti prarasti pieniniai dantis leidžia nuolatiniams dantims suartėti vienas prie kito, tuo būdu uždarydami kelia kitų dantų tiesiam augimui.

b. Dantys, negalėdami išdygti jiems skirtose vietose, išdygsta žando ar liežuvio pusėje. Rezultatas — greičiau genda dantis, nes maistas užkliūva ir yra sunkiau išvalyti, negrąži burnos išvaizda, nemaloni šypsena, smegenų negalavimai ir sunkesnis dantų taisymas, jiems sugedus.

c. Kreivai išdygę dantis neleidžia normaliai vystytis veidui, ir dažnai vien dėl to jaunuolis išvysto iškūstą smakrą ir išsikišusius ir priekį viršutinius dantis.

d. Išsikišę ir priekį, viršutiniai dantis neleidžia lūpoms suėiti, prideda per burną kvėpavimas, kas pagreitina dantų gedimą ir kenkia sveikatai.

Pieniniai dantis genda greičiau negu nuolatiniai, ir jų gedimas greičiau pasiekia jautriausią danties vietą — nervą.

todėl, jeigu vaikas turi tendenciją gedimui, reikia dantis patikrinti kas 6 mėnesiai ar dažniau.

Iš visko matyti, kad pieninius dantis reikia taisyti, kaip ir nuolatinius, o per anksti sugedusių ir ištrauktų dantų vietas užpildyti specialiais, vaikams skirtais, tildeliais.

Pieninius dantis reikia taisyti, jeigu:

1. dar 6 mėnesius neiškris, 2. jeigu pieninio danties šaknis yra mažiau kaip trim ketvirčiais išstiprusis, 3. jeigu nėra nuolatinių danties žandikaulyje (galima patikrinti su rentgeno nuotrauka), 4. jeigu nuolatinių danties karūnelė dar yra uždengta kaulu, 5. jeigu dantis yra stiprus ir atrodo, kad greitai neiškris. Šiuos paskutiniuosius taisyto reikalavimus geriausiai gali nustatyti dantistas.

Pieninių ir nuolatinių dantų gedimas labai daug priklauso nuo paveldėjimo. Jeigu tėvų dantis turi didelę tendenciją gesti, dažniausiai ir jų vaikų dantis ges. Gedimo sumažinimui ir dantų bei smegenų sveikatos palaikymui yra labai svarbu dantis valyti tuojau po valgio. Valymas turi būti nuodugnus ir sistematiškas. Reikia vaikus pradėti mokytį valyti dantis, kai jiems sukanka dveji metai. „Lollipop“, saldaniai, šokoladas ir t.t. yra labai kenksmingi, ypač jeigu jie yra laikomi burnoje ilgą laiką ir po to nėra išplaunami dantis.

Vaikui suėjus trejiems metams, reikia pirmą kartą nuvesti pas dantistą patikrinti dantis. Trejų metų vaikas jau turi pilną pieninių dantų skaičių — 24 dantis.

Dantų valymą su šepetuku ir pasta reikia pradėti kaip galima anksčiau — su tėvų pagalba nuo dviejų metų amžiaus.

• 1878 m. rugsėjo 1 d. pirmoji moteris telefonistė, Emma Nutt, pradėjo dirbti Bostone.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunutiama. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

GERAI VEIKIA
SANATORIJA

Druskininkuose iš daugybės sanatorių geriausiai sekasi valstybinei sanatorijai „Lietuva“. Visą vasarą sanatorija buvo pilna. Keliaupių kainos yra trijų kategorijų: Lietuvos ir Nepriklausomų Valstybių Sąjungos žmonės moka 20 litų už parą, lenkai — 34 litus, Vakarų valstybių piliečiai — 80 litų. Lenkai pastoviai užima 70 procentų vietų.

KĄ GALI VIENAS ŽMOGUS

Dešimties tonų, daugiau kaip dviejų milijonų markių vertės, labdaros krovinį Klaipėdos, Palangos ir Nidos ligoninėms atgabeno iš Vokietijos Ernestas Putenaitis. Prieš karą jis gyveno Klaipėdoje ir dabar dažnai lanko savo jaunystės miestą, jo apylinkes, gerai supranta bolševikinės okupacijos našta pakėlusius žmonių problemas.

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p. 7 v. antr. 12-30-3 v. p. p.

treč. uždant. ketv. 1-3 v. p. p.

penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-9969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR

IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. v.

išskyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2606

Valandos pagal susitarimą

Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS

2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir

ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)

Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v. v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.

Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (312) 776-2880.

Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D. S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166

Namų 708-381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6

Šeštadieniais pagal susitarimą

PRIE DARBŲ

Jau teko vieną kitą rašinį matyti ir užuominas skaityti apie tai, kad reikėtų „Draugui“ turėti savo finansinę bazę. Yra ir šv. Rašte parašyta, kad pradžioje buvo „žodis“. Žodis ir mintis yra pagrindas viso to, kas pasaulyje įvyksta. Viskas kyla žmonių galvose, paskui išreiškiama žodžiais ir pagaliau tampa darbais. Mintis atsirado, ir žodis jau buvo pasakytas, tad dabar reikia eiti prie darbų. Labai lengva yra pasakyti, kad jau „yra pavėluota“. Ir ateinančios kartos tą patį sakys, bet gyvenimas savo keliu eis. Jeigu susidarys veiklus branduolys, kuris sugebės tą mintį išaiškinti ir ją paskleisti, tai ir dabar dar galima daug ką pasiekti.

Labai daug išradimų įvyksta todėl, kad vargas privertia galvoti. Kuomet viskas vyksta gerai ir visko yra, tad kam reikia galvoti? Tad ir mūsų spauda, kuomet skaitytojų buvo gal trigubai daugiau, daug galvų nekvaršino, manydami, kad visuomet taip bus. Dabar ne tik skaitytojų mažėja, bet svarbiausia — pašto „patarnavimai“ ne tik labai pabrango, bet pasidarė ir mažai patikimi. Žinoma, kad skaitytojai yra labai nepatenkinti, kuomet 3-4 dienų dienraštis gauna vienu metu. Administracija deda pastangas, kad pašto darbas pagerėtų. Bet, atrodo, žymaus pašto darbo pagerėjimo nėra tikėtis. Nebent visuomenė pradėtų reikalauti ir kelti mintį, kad šalia valdiško būtų ir privatus patarnavimas. O dabar paštas, turėdamas monopoliją, ypač ir mažumą spaudą daug dėmesio nekreipia.

Sudaryti finansinę garantiją, kad mūsų spauda ir ateityje galėtų gyvuoti, tai jau nuo mūsų priklauso. Žinoma, tai neįvyks vieno ar kelių mėnesių laikotarpyje, bet pradžių reikėtų nedelsiant pradėti. Sakoma, kad kelionė aplink pasaulį prasideda su pirmuoju žingsniu. Tad tą „pirmąjį žingsnį“, reikėtų kiek galima anksčiau pradėti žengti. Yra daug lietuviškos ir katalikiškos spaudos draugų, kurie jau vyresnio amžiaus, tad reikėtų juos suinteresuoti, kad to „Draugo“ ar kitu vardu būsimos fondo neužmirštų. Geriems rezultatams pasiekti gal neužtektų vien tik spaudos informacijos, bet reikėtų ir asmeniško kontakto. Mūsų visos organizacijos ir fondai turėtų žinoti, kad spauda yra jų gyvybės arterija. Jeigu spaudos

nebus, tai fondai ir draugijos galės savo knygas užversti. O mūsų spaudos tarpe „Draugas“ yra pats svarbiausias ne vien tik dėl to, kad jis yra mūsų vieningas dienraštis, bet ir dėl to, kad jis visuomet besąlyginiai lietuvišką veiklą rėmė!

Šias eilutes berašydamas, gavau rugsėjo 4 d. „Draugo“, kuriame yra pasikalbėjimas su kun. Viktoriu Rimšeliu, buvusiu marijonų kongregacijos provinciolu. Pasikalbėjime labai aiškiai atsispindi vargai ir rūpesčiai, su kuriais susiduria „Draugo“ leidėjai. Man jau buvo žinoma, kad praejusio mėnesio pradžioje marijonai išrašė 20,000 dolerių čekį, „Draugo“ einamiesiems reikalams padengti. Reikia žinoti, kad marijonų kongregacija irgi keičiasi. Dabar ateina nauji veidai, ne visi jau yra lietuvių kilmės, tad entuziazmas visą laiką „Draugą“ finansuoti gali greitai laiku išnykti. Kaip kun. V. Rimšelis nurodo, kad dabar, jam nebesant provinciolu, taip lengvai nebegalės čekių išrašinėti.

Mano manymu, prieš pradėdant bet kokią „Draugo“ akciją, pirmiausia reikia, kad žmonės tikėtų, kas yra rašoma. Svarbiausia, tai neturėtų maišyti „Draugo“ su marijonų kongregacija. Nors marijonai „Draugą“ kone 84 metus leido ir paskutiniu metu finansavo, tačiau tai tėra jų šalininė paskirtis. Negalima norėti, kad jie ir toliau jį finansuotų. Tad visi, kuriems „Draugo“ likimas rūpi, turėtų rimtai apie tai pagalvoti. O dabar reikia skubios ir neatidėliotinos paramos. Vasara yra labai tuščias laikas, kadangi prenumeratos tik į metų galą pradeda plaukti. Daugelis, pasižiūrėję ir aukotojų pavardes, negali suprasti, apie kokius sunkumus kalbama. Galbūt reikėtų kiekvieno numerio pirmajame puslapyje didelėmis raidėmis parašyti — šio numerio išsiuntinėjimas kainavo 800-850 dolerių! O juk reikia popierių ir dažus nupirkti, įrengimus paremontuoti, tarnautojų ir dirbančių algas apmokėti, telefonų ir fakso išlaidas padengti ir patalpas išlaikyti (marijonams nuomos nereikia mokėti). Tad reikėtų ne tik aukas matyti, bet ir išlaidas bent apytikriai nujaušti. Tad matote, kad yra pagrindo dejuoti.

Juozas Žygas

LIETUVOS GYNYBA, EINANT Į 21-į ŠIMTMETĮ

DR. ALGIRDAS V. KANAUKA

Svetimos kariuomenės Lietuvoje jau nebeliko. Nepaisant to, tautos galvose lieka abejonių apie panašios okupacijos pasikartojimo galimybę. Ką reikia Lietuvai daryti, kad atremtų tokį ar panašų atvejį? Atsakymas vienas. Tam reikia išvystyti atitinkamą krašto gynybos politiką.

Esu tikras, kad tokia politika yra vystoma Lietuvoje, bet mes išsivijoje mažai apie tai žinome, o žinoti norime. Man teko 1992 rudenį truputį padirbėti su Lietuvos kariuomene ir diskutuoti tokiomis temomis. Grįžęs į JAV, turėjau laiko apie tai pagalvoti ir aprašyti, kaip, mano nuomone, tokia politika turėtų būti vystoma ir kaip ji apskritai yra vykdoma šiuo metu Lietuvoje. Lietuvos krašto gynybos politika turi būti priklausoma nuo platesnės Lietuvos valstybinės politikos. Į tą politiką įeina kitos svarbios dalys, kaip ekonomika, diplomacija, technologija ir socialiniai reikalai. Krašto apsaugos politika turi sudaryti savo vykdomąją strategiją.

Politika ir strategija negali būti išvystytos staiga, bet turi būti formuojamos palaipsniui. Jos turi būti elastingos ir keičiamos, kad galėtų būti pritaikytos prie naujų geopolitinių aplinkybių ir valstybinės politikos pasikeitimų. Kokius veiksmus reikėtų pergalvoti, kuriant Lietuvos krašto apsaugos politikos gaires? Manau, kad reikia pradėti nuo lengviau prieinamos informacijos apie tokias problemas kitose kraštuose.

GYNYBINĖS POLITIKOS GAIRĖS

Pastudijavus kitų kraštų gynybinės politikos sistemas, persiė išvados, kad jos yra suformuluotos šių veiksmų rėmuose: 1. geopolitinės aplinkos, 2. valstybinės politikos, 3. valdymosi proceso ir 4. pagedautinų gynybinės politikos rezultatų.

1. Geopolitinė aplinka

Ivertinant bet kurios valstybės gynybinę politiką, pirmiausia reikia atkreipti dėmesį į aplinkinius kraštus. Tam reikalinga galime drąsiai teigti, kad 21-ame šimtmetyje rasim bent keturias labai galingas valstybes — Jungtines Amerikos Valstijas, Vokietiją, Japoniją ir Rusiją. Lietuva bus Vokietijos ir

Rusijos įtakos bei interesų sferoje. Tai nieko naujo, nes Lietuva jau turi didelę istorinę patirtį, santykių su abiem valstybėmis. Svarbus yra pasaulio nusistatymas patvirtinti istoriškai agresyvią Vokietijos ir Rusijos valstybių laikyseną. Tų dviejų valstybių interesai gali krypti žiūti per Lietuvą, tuo pažeisdami Lietuvos interesus. Žinoma, yra ir kitų kaimynų — Lenkija, Baltarusija ir Latvija. Maža galimybė, kad jos Lietuvą pulstų su didėlimis, II pasaulinio karo dydžio karmuomenėmis. Tam dabar netgi nėra ryškiai matomų priežasčių. Pasaulinės opinijos reagavimas į jų agresiją būtų labai nenaudingas toms valstybėms. Nepaisant to, kai kurie daugiau nežaboti elementai galėtų pasinaudoti Balkanų ar Kaukazo metodais, kadangi tokių veiksmų pasekmės nėra aiškios ir gal kam nors pelningos. Daugiau lauktingos yra mažesnės karinės akcijos, kaip ginkluotų priešininkų ar disidentinių elementų infiltracijos perversmams sukelti. Prieš tai būtų vedami ekonominiai, psichologiniai ir politiniai spaudimai prieš valstybę ginančias struktūras. Šiame laikotarpyje, nuo dabar ir 21-o šimtmečio, nesutikimai gali iškilti dėl Klaipėdos, Kaliningrado ir Baltijos jūros priėjimo, Lietuvos rytinių ir pietinių pasienių problemų, įvairių tautinių mažumų nepasitenkinimų ir kaimyninių ultranacionalistinių pasinėsimų. Nesakau, kad tai būtina atsitiks, bet tik galėtų atsitikti. Reikalingų priežasčių tokiems veiksmams yra jau dabar. Mums reikia pasirėngti atmušti priešą bet kokio užpuolimo atveju, kad išliktume kaip tauta ir valstybė. Gali atsitikti, jog pasaulio opinija dėl praktiškų sumetimų gali apakti Lietuvos interesus atžvilgiu, kad didesnės šalys būtų labiau patenkintos. Mūsų interesai gali jiems tapti tik „rakštini nugaroje“, kuri viską komplikuoja. Todėl nereikėtų galvoti, kad kitos šalys visuomet mus užjaus, užstos ir mums padės. Tų dienų, kad de jure nepripažinimas mums davė tam tikrą svorį ir simpatijų, gali nebe būti, kai pasaulį perims Nauja tvarka, kas ji bebūtų. Tai dar nereiškia, kad mes neturime stengtis palenkti kitas tautas mūsų naudai ir būti už mūsų interesus. Kadangi esame dabar nepriklausomi, turim būti budrūs ir visada realiai

galvoti. Mes turime įtikinti Vakarų pasaulį, kad demokratinės Lietuvos valstybės išsilaikymas bus ir jiems naudingas. Tame ir yra interesų sutapimas. Jei tirnais ir imperialistai perims vėl Lietuvą, tai jie tuo nepasitenkins, bet sieks tolimesnių fizinį ir psichologinių užkariavimų. Įtikinti pasaulio galingiausių tuomi turėtų būti mūsų diplomatų ir politikų didžiausias uždavinys.

Taip pat labai svarbu parodyti pasauliui, kad esame pasirėngę savo iniciatyva išvystyti patikimas gynybines pajėgas. Tik tada mes atrodysim verti pagalbos ir sąjungininkų. Nieks nenori jungtis su silpnoliais ir pralošėjais, kurie laukia išmaldų.

2. Valstybinė politika

Lietuvos tautiniai siekiai ir politiniai tikslai yra susiję su laisvos ir nepriklausomos valstybės teisėtų sienų išlaikymu, lietuvių tautos ir visų Lietuvos piliečių teisių ir konstitucinių pareigų apsaugojimu. Kitos Lietuvos valstybinės politikos šakos, pvz., ekonomika, užsienio reikalai, socialinės gerovės, kultūrinio ugdymo, gynybos ir t.t. egzistuoja kaip funkcijos, remiančios pagrindinę valstybinę politiką, kuri visa tai suderina. Taigi krašto gynybos politika turi būti suderinta su valstybinės politikos funkcija. Todėl gynybinė strategija yra planas, metodas ir principai krašto gynybinės politikos uždavinių įvykdymui, kuriuos teisei Lietuvos valdžia paveda krašto apsaugos ministerijai, vadovaujantį karinėms pajėgoms. Lietuvos karinių pajėgų doktrina ir taktika turi būti suderinama su tuo strateginiu planu.

Iš geografinio taško žiūrint, Lietuva yra strateginėje vietoje. Pagal karinę terminologiją, Lietuva yra šiauriniame sparne rytų-vakarų konflikto atveju, kuris vykėtų vidurinėje ar rytinėje Europoje. Iš ekonominės pusės, Lietuva turi vertingą priėjimą prie Baltijos jūros. Iš sociologinio taško — Lietuvos gyventojai yra protingi ir stiprūs žmonės, kurie turi didelį tautinį susipratimą. Dėl to mes esame pastebimi ir išaukštinami kovon. Mums vis reikia tvirtinti, kad norim būti tais, kuo esame — unikalus ir laisvas žmonių junginys, kuris darys visa, kas bus reikalinga valstybės ir tautos išlaikymui. Tai reiškia,

kad nuo dainų, maldos ir darbo eisim į kovą ir per ugnį, jeigu reikės. Kito kelio nėra, nebent kelias vergų tik, kurio mums nereikia. Tvirtinu, kad Lietuva gali išsilaikyti, palaikydama gerus diplomatinis santykius ir ryšius su kitais kraštais, kad mūsų interesus suvienytų su Vakarų demokratijų interesais bei jų etika. Mes turim išjudinti savo ekonomiką, išlaikant mūsų dvasines vertybes. Tuo pačiu turim išvystyti savo krašto gynybos pajėgumą, kad galėtume atbaidyti smurtinius užpuolimus arba, reikalui esant, užpuolimą atmušti ar sunaikinti. Galima tikėtis, kad Lietuva atsisąus ekonomiška, einant į 21-ą amžių ir galės įsigyti modernių ginklų. Laukti negalima, reikia dabar pradėti kurti ir išvystyti psichologines ir materialines gynybos priemones. Turim įsigyti „kiek“ galima geresnių ginklų pagal mūsų išteklius. Viso to išvadoje reikia įtikinti Lietuvos žmones, kad jie priimtų visuotinio pasipriešinimo sąvoką prieš bet kokį mėginimą pavergti mūsų kraštą.

Būtų galima įsivaizduoti ekonominę-karinę sąjungą, susidedančią iš valstybių aplink Baltijos jūrą (Suomija, Rusija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Vokietija, Danija, Norvegija, Švedija ir Islandija), kuri galėtų tapti viena stipriausių organizacijų Europoje — vertinant kultūriškai, ekonomiškai, politiškai ir kariškai. Vadinkime ją Baltijos Žiedu (The Baltic Ring). Lietuva būtų svarbus šitos brolis.

jos kartinis šulas.

Šiuo metu teigiama, kad natūralių gamtos turtų trūkumas yra pagrindinė Lietuvos ekonomikos išvystymo silpnybė. Bet gi Lietuvos tikras turtas yra mūsų protinis sugebėjimas ir dvasinis stiprumas. Tokio ekonominio išvystymo geras pavyzdys yra Japonija. Be didelių turtų, bet per talentingus ir energingus savo žmones Japonija tapo turtinga ir galinga šalis.

Kitas idomus palyginimas yra Baltijos valstybių su Olandija ir Belgija. Baltijos kraštai yra natūralus prietiltis į nepaprastai didelius susisiekimo ir tiekimo tinklus, kurie išsaugą ateityje ir rytų pusę. Lietuva ir kitos Baltijos valstybės turės panašią rolę, kaip Belgija ir Olandija dabar turi su Vokietija, Austrija ir kitomis Europos centro valstybėmis. Taip pat galima įsivaizduoti Baltijos kraštus ir Rytų Europą analogiškai, kaip Hong Kongą ir Kiniją.

Lietuvoje beveik dar nepalietas turizmo potencialas, nes Europa yra tiršta apgyventa ir reikalauja naujų vietovių poilsui bei atostogoms. Pagaliau dar yra eksporto potencialas Lietuvos technologijai ir agrikultūros produktams į buvusios Sovietų respublikas, kur mes anksčiau tokiais produktais gerai užsirekomendavome. Jei įstengsim prasižinti ir prisidėti prie Baltijos Žiedo ekonomikos, tai rasime ten ir daug politinių ir karinių sąjungininkų, panašių į tokius, kurių dabar NATO sąjungoje ieškome.

(Bus daugiau)

Šv. Tevas Vilniuje.

TRUPUTIS KITO GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

62

RYTOJ VELYKOS

Štabe majoras maloniai paaiškina, kad laikrodžio jie nėra matę. Parodau kvitą. Majoras skambina į lagerius — devynioliktą, septynioliktą, trečią. Nėra. Matyt, turi KGB. Kreipkitės ten.

Vėl einu bėgias. Potma baisesnė negu lageris. Purvas, purvas.

Pamatav valgyklą. Ir prisimenu, kad dvi dienas nevalgęs. Atsisėdau prie staliuko. Šalia prisėdęs žmogus įdėmiai žiūri į mane. Prisimenu. Priežiūros prokuroras. Su juo po karcerio kalbėjau dėl savo pareiškimų. Išeiname kartu.

— Zdravstvuite, Povilionis, — sako. Atsaku. — Kodėl tokiais rūbais? — Aš jų nesigėdinu. — Bet vis dėlto, vis dėlto, — linguoja galva. — O pareiškime dėl saugumo technikos jūs teisus. Bet karceryje atsėdėjau. Vis dėlto lageris. Atsisveikina. Ištiesia ranką. Neduo du savos.

Kasoje klausiu bilieto. Mano traukinys išvažiuo septintą valandą. Jau greitai keturias. Netrukus kitas į Maskvą. Kasininkė nežino nieko. To tarnautojo, kuris išduoda kaliniams bilietus, jau nėra. Man pasakoja, kaip jį rasti. Bėgte, su maišu, pulu ieškoti. Purvose

gatvelėse — balos virš aulų — ieškau to tipo. Niekur nieko. Nė gyvos dvasios. Girdžiu: viename tvarte keikiasi. Klausiu į kampan, ar kas yra.

Išlenda mėšlinas mordvis. Pataikiau. Bėgame abu į stotį. Gaunu bilietą. Primoku iš mano uždirbtų trisdešimties rublių už kupe ir tuojau išvažiuoju. Kupe civiliai apsirengęs kariškų manierų tipas kalbina dažytą panį ir visą laiką įtariai žiūri į mane.

Po dešimties valandų jau Maskvoje. Bėgte į metro. Pribėgu prie švieslentės — paskutinis traukinys išvažiuo septintą vakaro. Naktį važiuoja Kaliningrado, bet bilietų nėra. Mano traukinys rytojaus dieną.

Nakvosiu stotyje. Pusė paros — toks laikas. Dedu maišą į saugojimo kamerą. Čia pat milicininkas prašo dokumentų. Visi žiūri į mane. Einu į metro, pabandau sumėtyti pėdas. Tik išeinu — ir trys civiliai prie manęs.

— Draugovė.

— Parodykite savo pažymėjimus.

Ištraukia. Tada rodo ir aš. Ir vėl į metro. Vazinėju pusvalandį. Ryžtuosi lipti į viršų.

Ir vėl: — Dokumentus!

Pereinu Gorkio gatvę. Ryžtuosi grįžti ir reikalauti milicijos, kad įdėtų mane į bet kurį traukinį, važiuojantį mano kryptimi. Mane vejasi keli tipai.

— Zekas?

— Taip.

Taip pat zekai. Išsitraukia pažymėjimus. Neseniai paleisti. Vienas Lietuvoje buvęs... Dvelkteli KGB.

— Kur eini?

— Į miliciją.

— Eik su mumis ir pernakvos.

Trauk juos velniai. Pavargau perkūniškai. Didelę pagundą atsigulti į lovą. Koks skirtumas — kriminaliniai, KGB...

Butas nieko. Valgomė. Vyrai ištraukia butelį. Šnekame visą naktį. Nė vienas negirtas. Kas jau čia — savi vyrai, profesionalai. Bėgioja skambinti. Rytą atiduoda skolintus dešimt rublių.

— Galėjome neatiduoti.

— Aišku, — sutinku.

Jei nebūtų liepe — galvoju. Bet nieko nesakau. Skubu į stotį.

Pajudam. Naktį šiek tiek miegu. Rytą laukuose sniegas. Dar beveik žiema. Smurgainių stotelėje pusto. Jau Lietuva. Bet aplinkui svetimi veidai. Greičiau Vilnius. Lipti ar nelipti Vilniuje pas sesutę? Tikriausiai, ji laukia namuose. Dieve, kaip ilgai krauna pašta.

Kaunas. Išeinu priešais stotį. Ankstyvas rytas. Tušti autobusai. Reti praeiviai. Tik lietuvių kalba glosa ausį ir norisi labintis su visais. Einu pėsčias. Taip mėgdavau daryti po didesnių žygių. Bulvinį maišą perimetu per petį. Niekas nepasikeitė. Miestas toks pats. Žmonės tokie patys. Tos pačios nebaigtos statybos.

Nuperku gelį. Namai. Norėjau eiti jos ieškoti. Bet neišlaikau. Pasuku į namus.

Durs užrakintos. Ruošiuosi skambinti. Girdžiu, kažkas eina kieman. Tėtis! Grįžta iš parduotuvės. Pasišveikiname. Atrakina duris. Miegamajame guli sesutė. Padedu maišą ir stoviu žiūrėdamas. Atsisėdu šalia. Kai prasimerkia, sakau:

— Sese, ar nepykti, kad pažadinau?

Dieve, kodėl tas bjaurus jausmas spaudžia krūtine? Ar jau viskas baigėsi? Ar dar kažkas turi prasidėti?

Bet juk nieko neįvyko. Aš buvau tik trumpam išėjęs. Ir štai — parėjau. Namai tie patys. Rytoj Velykos.

Tik mano nebėra.

(Pabaiga)

Kryžius Dainavos stovyklos vėliavų aikštėje.

Nuotr. Rimos Polikaitytės

Jaunieji Ina ir Linas Biliūnai atvyksta į savo vestuvinių pokylį.

„IR SUMAINĖ AUKSO ŽIEDUS“

INOS IR LINO SUTUOKTUVĖS

Rugpjūčio 7-ji buvo didelė šventė ne tik Reginos-Eugenijos Biliūnų šeima, bet ir Clevelando bei kitų miestų lietuviams. Į Inos Šilgalytės ir Lino Biliūno vestuves sugrįžę geroi per keturis šimtus svečių iš Šiaurės Amerikos vietovių. Tokių šaunių susibūrimų dabar jau retai bemažome ir tokiam, palyginti, dar judriame Clevelando lietuviškame telkinyje.

Dievo Motinos-Lietuvos Madonų šventovėje jungtuves sekė ir kartu meldėsi tiek, kaip per Bernielį ar Prisikėlimo Mišias, tikinčiųjų. Šventės dalyviai pamaldų metu išgirdo ir religinį koncertą, kurį vargonais atliko Vitas Neverauskas iš Detroito ir muzikalus Polikaitis jaunimas iš Čikagos: Darius, jo žmona Lidija, jo broliai Audrius ir Marius ir sesuo Rima. Šv. Mišias aukojė ir Moterys sakramentą suteikė klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S.J., asistuojant kun. Kęstutui Žemaičiui.

Puiki vasaros diena jungėsi į šios dienos iškilmes ir džiaugsmą. Vakare puošnion Normandy Party salėn rinkosi gausūs svečiai: plačioji giminė, jaunimas ir draugai — daugiau negu keturi šimtai. Gražiąją jaunųjų porą su Vaiva ir Luku, Laniauskų jaunimu, nešiusi gėles ir žiedus bažnyčioje, ir šešių porų palydovų pulką, įžengiantį į salę, sutiko saldinių „kruša“, plovimai; po to — tradicinis juostų peržengimas ir tėvų pasveikinimas su duona, druska ir vynu.

Prie jaunųjų stalo susėdė ir pamergės, ir pabroliai: Aida Bublytė - Rimas Biliūnas, Rima Ješmantaitė - dr. Aras Tijiūnelis, Rita Salwan - Petras Stungys, Vida Žiedonytė - Greg Moraz, Rima Žiedonytė - Danis Šilgalis, Nida Gelazytė - Rimas Gilvydis.

Po jaunosios tėvo dr. Eugenijaus Šilgalio sveikinimo invokaciją sukalbėjo kun. Gedimi-

nas Kijauskas, S.J. Pirmasis pabrolis Rimas Biliūnas pakvietė svečius pakelti tostą į jaunųjų ir visų svečių sveikatą. Ilgiausių metų linkežimai nuskambejo erdvioje salėje.

Pokylio vadovai Eglė ir dr. Marius Laniauskai buvo vargiai pakeičiami tokios nuotaikingos šventės vaišėse. Su samojumi perplintu žodžiu, gražia lietuvių ir anglų kalba supažindino pokylio dalyvius su šios šventės kaitininkais, išryškindami jų abiejų išskirtiną veiklą jaunimo eilėse, nepamirštant jų jaunų dienų nuotykių ir nueiti kelio, atvedusio iki altoriaus.

Jaunoji Ina - dr. Eugenijaus ir Reginos (Laniauskaitės) Šilgalio dukterė, augo ir brendo lietuviškoje aplinkoje, baigė Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą su aukščiausiais pažymiais, ilgus metus šoko „Grandinėleje“, aktyvi ateitininkų veikloje. Baigusi Notre Dame Academy, studijavo jėzuitų John Carroll universitete biochemiją, kuria baigusį bakalaurą laipsniu, pradėjo dirbti garsioje Clevelando klinikose ortopedinių - skeletinių tyrimų srityje. Ji jau dabar gali didžiulius savo tyrinėjimų rezultatus - Ina, kartu su kitais bendradarbiais, yra išspausdintuosios studijos autorė.

Jaunasis Linas - Janinos ir Juozo Biliūnų sūnus, baigęs Lake Catholic gimnaziją, Clevelando valstybiniam universitetui gavo mechanikos inžinerijos bakalaurą. Studijas tęsia Case Western universitete magistro laipsniui. Nuo jaunų dienų aktyvus skautų ir ateitininkų organizacijose, yra baigęs Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, nuosėdus talkininkas lietuviškuose renginiuose.

Jaunavedžiai gavo nemažai sveikinimų iš Lietuvos, Amerikos ir Kanados. Žodžiu sveikino Ateitininkų Federacijos vadovas Juozas Polikaitis ir skautų vardu - A. Belzinskas. Jaunojo tėvas Juozas Biliūnas tarė padėkos žodį. Buvo pristatytos

AR PANAUDOJAMA PENSININKŲ TALKA?

Rugsejo mėn. 6 d. „Time“ žurnale Betty Friedan savo straipsnyje „Išėjimas senatvės šaltinio“ („My Quest for the fountain of age“) kalba apie pensininkų amžių pasiekusių žmonių likimą.

Jai buvo įdomu pamatyti, ką nuveikia žmonės, išėję į pensiją, ir kodėl ji juos mažai kreipia demesio. Kaip B. Friedan teigia savo straipsnyje, visos žinios, aprašymai, nuotraukos yra tik darbingų jaunų, pajėgių žmonių, nesulaukusių 65 m. amžiaus. Jeigu kalbama apie žmones, peržengusius 65 metus, tai tik apie tuos, kurie sudaro kokius sunkumus vaikams, fizinės ligos ar protinio nepajėgumo atvejais.

Žinoma, yra daug ir pastarųjų, tiek amerikiečių, tiek lietuvių čia ir Lietuvoje, bet žurnaliste B. Friedan stebisi, kad apie tokius, kurie yra sveiki ir naudingi visuomenei, labai

ir pagerbtos jaunųjų motutės Stasė Laniauskienė ir Emilija Šilgalienė bei jaunųjų krikšto tėvai.

Trumpa, bet įdomia, „oficiali“ dalis užbaigė šio šaunaus pokylio kaitininkai Ina ir Linas, išreiškdami padėką tėvams, pasizadėdami sekti jų įdiegtu Dievo ir tėvynės meilės pavyzdžiu, ir visiems jų šventės dalyviams.

Jauniesiems pradėjus vestuvinį valsa, vėliau įsijungė ir jų palydovų pulkas. Tradicinė „Sadute“ šoko didelis būrys Inos draugių iš „Grandinėlių“. Buvo puiki tautinio šokio grakščioji šokėjų demonstracija. Bet su pirmuoju valsu ir „Sadute“ nepasibaigė koncertinė vestuvių programa. Didžiam svečių džiaugsmui - Polikaitis Darius ir Audrius, Vidas Neverauskas, jaunojo brolis Rimas Biliūnas ir jaunosios tėvas dr. Eugenijus Šilgalis atliko pasigėrėtiną akordeonų ir dainų pyne, o vėliau prie jų prisijungė ir dauguma svečių, turinčių gražių balsų ir mėgstamą dainuotą. Šio baliaus rengėjai gerai žinojo, kad lietuvių yra dainuojanti tauta, tad, kad daina būtų skambesnė ir jų mintis aiškesnė, visiems dalyviams buvo išdalinti dainų „Ar aš tau, sese, nesakiau“ ir „Pasijėję žalią rutą“ spausdinti tekstai. Svečiai, ypač kitataučiai, gerėjosi netikėtu koncertu. „Ir su mainėm aukso žiedus, bus mergelė man“, liudijo šio vakaro nemeluota džiaugsmą. Salėje liejosi ir kitos lietuviškos dainos. Svečiai smagiai šoko profesionalų orkestrui grojant.

Jaunieji Biliūnai buvo išvykę povestuvinei kelionei į Antilų salas Atlante. Nauja, išsimokslusi lietuviškos nuotaikos pora ateina jau kaip šeima į lietuvišką gyvenimą, kur jie abu pažįsta nuo pat jaunų dienų. Inai ir Linui linkėtina ne tik asmeninės laimės, Dievo palaimos ir vedybinio džiaugsmo, bet ir toliau pasilikti prie lietuviškojo kamieno, iš kurio išėjo ir kuriose buvo ugdomi lietuviškieji krikščioniškieji idealai. Ilgiausių metų!

Vacys Rociūnas

mažai terašoma.

Amerikoje pradeda daugiau demesio skirti pensininkų amžiaus sulaukusius asmenis, kurie pajėgūs suorganizuoti orkestrus, vaidintojų ir net šokių grupes. Tie žmonės nesiekia pelno, bet važinėja po ligonines, mokyklas, prieglaudas ir duoda koncertus, vaidinimus, kad pajavintų kitų, nelaimingų kasdienybę. Tuo pačiu parodoma, kad pensijos sulaukę žmonės yra dar pajėgūs ir noriai dalinasi žiniomis bei sugebėjimais su kitais.

Taip pat New Yorke suplanuota kaip panaudoti į pensiją išėjusius profesorius, kurie dirbo Columbia universitete. Taip prasidėjo bendradarbiavimas tarp pensininkų profesorių, įvairių organizacijų ir apylinkės. Pavyzdžiui, Nobelio laureatas Izidor Rabi važinėja po valdiškas mokyklas, skaitydams studentams paskaitas. Tas pats universitetas suorganizavo New Yorko - Harlem apylinkėje rengiamas muges, kur žmonės rodo savo meną, fotografijas ir kt. To projekto iniciatoriai pensininkai: architektas, kompozitorius ir teologijos profesorius.

Kalifornijoje yra susidariusi grupė, kuri organizuoja pensininkų būti „seneliais“ tiems vaikams, kurie gyvena suirusiose šeimose arba kurie niekada nematė ir nepažino savo senelių. Ši idėja jau randa atgarsį ir kituose miestuose. Žinoma, yra senelių, kurie padeda savo vaikams auginti prieauglį, kad mama galėtų dirbti. Tai yra labai patogu ir pigu, nes seneliai nereikalauja ir nenori net minimalaus valandinio užmokesčio. Ar tokios sąlygos patinka seneliams, labai retai diskutuojama. Savaimė priimta, kad jie turi padėti savo vaikams.

RAGINA GINTI MAŽUMAS

Šventasis Sostas mano, jog šiandien, skubiau negu bet kada anksčiau, būtina parengti teisinį mažumų apsaugos mechanizmą. Kaip Lugano mieste vykusiame Europos teisingumo ministrų pasitarime pareiškė Šventojo Sosto delegacijos vadovas vyskupas Eugenio Corecco, tikslai šitaip bus galima užkirsti kelią būsimoms prievartos proveržiams, keliantiems pavoju Europos tautų sugyvenimui. Vatikanas ragina gliauli išstudijuoti federacijų ar regionų ypatybes, galinčias sukelti susidūrimus tarp įvairių grupių. Pagaidautina, kad įvairios valstybės, kurių teritorijoje gyvena pačios kilmės mažumos, sudarytų sutartis, garantuojančias jų saugumą. Europos vienijimasis niekada neturėtų vykti atskirų, čia gyvenančių bendrijų sąskaita.

Vyskupas Corecco Šventojo Sosto vardu paragino politikus

Dabar pažūrėkime, kaip lietuviška visuomenė panaudoja savo pensininkus. Reikia džiaugtis, kad Marquette Parke, Čikagoje prie socialinio aprūpinimo yra žmonių, kurie imasi iniciatyvos ir ruošia programas, išvykas pensininkams. Tačiau kitur yra kiek blogiau, o ypač tai pastebima Lietuvoje, kur žmogus, sulaukęs 60 metų, laikomas nenaudingų ir pasenusiu. Žinau, kad mūsų patarimų jiems Lietuvoje nereikia, bet gal jiems patiesiems kils mintis, kaip tokius pajėgius žmones panaudoti. Tokie pensininkai gal galėtų globoti našlaičius, vyresnius, kurie, sulaukę 16 m., yra neparuošti ir išleidžiami į gyvenimą. Pajėgūs pensininkas, už tam tikrą atlyginimą (tuo pačiu padidintų savo pajamas, nes pensijos labai mažos) galėtų padėti jaunuoliui ar jaunuolei pasiruošti savarankiškam gyvenimui.

Našlaitynai galėtų susitarti su pajėgiais pensininkais, kurie aplankytų vaikus, su jais pabendrautų, paskaitytų, pasektų pasaką. Kaip visi žinome, našlaitynuose vaikai yra aprenkti ir fiziškai aprūpinti, bet jiems trūksta šeimos šilumos, o atrasti jaunas šeimas, kurios globotų tuos našlaičius, labai sunku.

Jeigu Amerika pradeda ieškoti būdų, kaip panaudoti pajėgių pensininkų talką, gal ir lietuviams čia ar Lietuvoje reikėtų apie tai pagalvoti. Taip pat yra nesveikų, nepajėgių ir visų apleistų senelių, kuriems draugystė ar malonus žodis suteiktų džiaugsmą. Nepaisant, kad kai kurie pensininkai gyvena vaikų šeimose, tačiau jaunos šeimos, užgulos savo darbų ir rūpesčių, neberanda laiko seneliams, juos išklausti ar su jais pabūti. Tuo pačiu pajėgūs pensininkai pasijustų kam nors naudingi ir reikalingi.

Karolina Kubilienė

CLASSIFIED GUIDE

FOR SALE

Parduotu bulvių tarkavimo mašiną. Kreiptis po 6 v.v. tel. 312-778-1765

HELP WANTED

LAMCO
Lietuvių-amerikiečių kompanija Washington, D.C. ieško žmogaus kiemonamų tvarkymo ir remonto darbams. Atlyginimas pradžia \$5 į val. Kreiptis: tel. 202-244-2373

Ieškama patikima vedusių pora, gali būti pensininkai, dirbti prižiūrėtojai laisvųjų namų, Cicero, IL. Už lengvą namų ruošą ir telefonų atsakymą bus parūpintas 4 mieg. kamb. butas veltui. Resumė, rekomendacijos ir darbo patirties aprašymą siųsti: Marquette Funeral Home, 2533 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Prašome neskambinti. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas.

MISCELLANEOUS

DĖMESIO!

Jeigu jums rūpi jūsų ilgas amžius ir sveikata, galiu nemokamai padaryti vandens testą. Skambinti: 708-465-1927

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

V & A CONSTRUCTION
All roofing & roof repair jobs; laying of tiles & carpentry.
Call: tel. 312-254-3041

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus, Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis

Atlieka: Kepuringė, Brolio sode, Du raitu jojo, Lėliūnų Kadrius, Parovėja, Rolenderis, Pjesė skrabalams, Untyte, Į šventę, Kadrius ir polka, Jaunimo šokis.

Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas — Vytautas Abaris. Kanklių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikiška.

Kasetė — stereo, 1989. Kasėtės kaina 10 dol., Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Persiuntimo išlaidos: USA — 3 dol.; Canada — 4 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

LADAS TULABA

TAI JUMS KALBĖJAU

Pirmose 3-se knygoje yra Evangelijos tekstų paaiškinimai skirti liturginių metų sekmadieniams. Liturginė reforma Šv. Rašto tekstai sekmadieniams parinkta ir suskirstyta į tris ciklus — A.B.C. Pirmoje knygoje ciklas A iš **Mato evangelijos**. Knyga sudaro 400 psl. Roma, 1993.

Antroji knyga — Evangelijos mintys metų sekmadieniams. Šiame tome ciklas B — daugumoje yra paduodamos **Morkaus evangelijos** tekstas, 408 psl. Roma, 1991.

Ciklas C, tai trečioje knygoje Evangelijos mintys metų sekmadieniams. Daugiausiai paimta iš **Luko evangelijos** ir papildoma, kaip ir kitose cikluose, tekstais; paimtais iš **Jono evangelijos**. 406 psl. Roma, 1991.

Vol 4 knyga, kurioje talpinamos mintys dvasiniam pamokymams įvairiomis progomis. 406 psl. Roma, 1992.

Vol 5-ji knyga — **šventės ir šventėjų**. Šiame tome paduodama minčių pamokslams bei mąstymams didžiosiomis **Kristaus, Marijos ir Tautinėms šventėms**. Po to seka aprašymai kai kurių žymesniųjų šventųjų. 454 psl. Roma, 1992.

Visi leidiniai gaunami „Drauge“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsisakant paštą pavienius tomus, kainuoja su persiuntimu \$12.00. Illinois gyventojai dar pridėda 88 ct. valstijos mokesčių. Kas užsisakys paštą iš karto visus 5 tomus, mokės tik \$30.00. Persiuntimo išlaidoms padengti pridėdama \$5.00; | Kanadą ir kitus kraštus — \$7.00. Illinois gyventojai dar primoka \$2.62 valstijos mokesčių.

Lenkų Okupacijoje Ir Jų Kalėjimuose

Povilas Potkevičius

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir 8-rius metus kalėjimuose. Knygos kaina 8.00 dol. Ill. gyventojams Tax 70 ct. Persiuntimo išlaidos: + USA — 2.50 dol., Canada — 3.50 dol.

Jaunieji Ina ir Linas Biliūnai su savo vestuviniu pulku prie Meno muziejaus ežerėlio Clevelande.

Kalėdos artėja!
SUTEIKITE DŽIAUGSMO GIMINĖMS LIETUVOJE
☑ AIR CARGO
☑ SIUNTINIAI LAIVU
☑ DOLERIŲ PERSIUNTIMAS
SIUNTINIAI PRISTATOMI BE MUITŲ
atlanta IE, Inc.
2719 West 71st Street, Chicago, IL, 60629
tel. (312) 434-2121 ; 1-800-775-SEND

LAIŠKAI

KAI KĖDĖ BRAŠKA, SKUBĖK PERSĖSTI ANT KITOS

Skaitant K. Bobelio liaupsinimus Komunistų partijai, („Draugas“, rugpjūčio 31 d.) atrodo, kad jai, kaip ir „Armijai krajojai“, reikėtų statyti Lietuvoje paminklą už tuos pačius nuopelnus. „Lietuvai pasisekė išlikti su 84% lietuvių tautybės gyventojų...“, teigia Bobelis. Ar tai komunistų partijos nuopelnas? Latviai ir estai mažiau priešinosi okupacijai, todėl ir lageriuose jų buvo žymiai mažiau, ten kalėjo dauguma ukrainiečių ir lietuvių. Ta dauguma būdavo sugaudoma, sušaudoma, surenkama, išmėtoma ant miestų ir miestelių grindinio, sugrūdama į lagerius savų tautiečių - komunistų pagalba. Tik aklas ir kurčias tiems žiaurumams gali nesuprasti, kad Lietuvos kaimas išliko lietuviškas tik dėl aktyvios partizanų veiklos. Rusai kolchozininkai bijojo važiuoti į Lietuvos kaimą. Man likus be namų (sudegino komunistai), teko daugelį keletų supukti pėsčiomis, daugelyje kaimų pabuvoti, kur ne tik žmonės, bet ir šunys jau pažindavo ateinančius saviškius. Pastarieji neapladavo partizanų. Šeimininkai maitindavo, iškūrendavo pirtį, priklauso, gelbėjo, kaip sugebėjo, kiek išgalėjo.

Daug lietuvių Karaliaučiaus srityje, Latvijoje. Jie kūrėsi ten, nes Lietuvoje, daugeliui grįžusių iš tremties ir lagerių, pasiūlydavo nešdintis iš savo krašto. Ar galima abejoti, kad tai ne komunistų darbas?

Katedros gražinimas buvo sutiktas su džiaugsmo ašaromis, už ką žmonės (dauguma kaimo), atsilygino rinkimuose. Dėl „sulaužyto stuburo“, tai neabejotina, didžiulis Landsbergio nuopelnas. Jis nepakluso, kaip buvo siūlyta, „žingsnis po žingsnio“, ir ryžtingai vedė į Kovo Vienuoliktąją.

Metų metus viešpatavę Lietuvoje komunistai, matydami atostigiančią milžinišką Atgimimo bangą, pabūgo, kad ji nenušluotų jų braškančių kėdžių ir suskubo persėsti ant kitų, kuriose, su apmaudu tenka pripažinti, jiems pavyko gerai įsitvirtinti.

Zina Bujanauskienė
Chicago, IL

PEN PROBLEMAS

Perskaičiusi Algirdo Landsbergio straipsnį („Draugas“ rugsėjo 3 d.) apie PEN kongresą Ispanijoje, kuriame nedalyvavęs vienas lietuvis, nesu tuo nustebinta. Kasmet sąžiningai sumoku savo nario mokesį, bet nei naujos nario kortelės, nei jokios informacijos negaunu, ir pirmą kartą girdžiu apie Ispanijoje vykusį kongresą, nes nebuvau pranešta nariams, kur ir kaip registruotis. Pereito mėnesio pradžioje gavau pranešimą, kad laikas sumokėti nario mokesį už šiuos metus ir jau ruošiamas naujas Lietuvos PEN almanachas, kuriame dalyvauti norintieji rašytojai turi siųsti medžiagą nurodytu adresu. Kai pasiūniau nario mokesčio čekį, paštas sugrąžino laišką, nes, neteisingas adresas. Patikrinusi dar kartą įsitikinau, kad adresas parašiau tiksliai, kaip nurodyta biuletenyje. Turėjau iš ankstyvesnio susirašinėjimo išdininko adresą ir įsitikinau, kad biuletenyje duotas neteisingas adresas. Taip pat norėjau pateikti almanachą. Savo novelę, lietuvių ir anglų kalba, kaip buvo reikalaujama, pasiūniau nurodytam asmeniui taip pat pagal biuletenio instrukcijas. Netrukus gavau jo laišką, kuriame mane informuoja, kad medžiagą

siųsti ne jam, bet į Lietuvą. Bet mano novelės negrąžino. Išmetė? Sunaikino? tuo pat tuo klausimu parašiau biuletenio autoriui, norėdama pagaliau sužinoti, kaip iš tikro yra, bet atsakymo negaunu. Taigi ar reikia stebėtis, kad PEN konferencijoje nedalyvavo lietuviai? Aurelija M. Balasaitienė
Richmond Heights, OH

LIETUVA PASKUTINĖJ VIETOJ

Mūsų išeivijos visuomenėje yra daug nuomonių ir nesutariamų apie investavimus Lietuvoje. Vieni randa, kad geriausias būdas padėti Lietuvai yra savo pinigų investuoti į Lietuvos ūkį, prekybą ir pramonę. Antri koncentruojasi pirkimu gyvenviečių įvairiuose Lietuvos miestuose. Trečioji grupė finansiniai remia tik savo artimuosius, arba per juos nori patikimai investuoti savo pinigų į bankus ir į įvairias Lietuvos ūkio šakas.

Visų šių grupių pagalba Lietuvai yra reikalingas ir sveikintinas veiksnys. Tačiau užsienio valstybių investavimas į Lietuvą ir ja pasitikėjimas yra liūdnas reiškinys.

Kaip „Draugas“ (rugpjūčio 14 d.) pranešė, užsienio valstybių investavimų į Rytų Europos šalis galimybės yra blogos.

„Wall Street Journal Europe“, apklausė 65 aukščiausios kvalifikacijos vykdomuosius direktorius dėl investavimų į Rytų Europos šalis galimybių. Geriausiai įvertinta Čekija su 250 taškų, Rusija – 100, o Lietuva užėmė paskutinę vietą 12 taškų.

Kodėl Lietuvos vyriausybė nieko nedaro paskatinti užsienio investuotojus steigti daugiau įmonių, igauti pasitikėjimą, nedaryti bereikalingų suvaržymų, pasekti kitų valstybių pavyzdžiu, leisti investuoti užsienio kapitalą, kuris atneštų kraštui gerovę?

Ar ir toliau Lietuvoje veikia biurokratai ir „aparatai“, kurių tikslas yra neįsileisti užsienio kapitalistų, kurie „išnaudotų Lietuvos laudį“?

Vytautas Šeštakas,
Los Angeles, CA

NE PLB VALDYBOS NUOPELNAI

Vytautas Šeštakas laiške „Konferencijos su Lietuva ir jų neveiksmingumas“ („Draugas“, 1993 rugsėjo 15), taip rašo: „Š.m. birželio 19 ir 20 d. Detroito priemestėje įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šaukta konferencija spręsti brestantį konfliktą tarp Lietuvos ir išeivijos lietuvių... Detroito konferencijos tešinis buvo perkeltas į Birštoną...“

Teiginys ne visiškai tikslus. PLB valdyba nurodė ir nešaukė nė vienos šių konferencijų. Detroito Vytauto Šeštoko miniamą konferenciją ruošė JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų taryba. Kvietimus pasirašė JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas S. Gečys.

Kas ruošė šiemetinę konferenciją Birštone, PLB valdyba net nežino. Užsimojusi ją suruošti, JAV LB Krašto valdyba prieš pat konferenciją iš ruošėjų grupės pasitraukė. PLB valdyba tos konferencijos nerėmė ir joje nedalyvavo.

Visiškai pritariame Vytauto Šeštoko tvirtinimui, kad tokios „mūsų politinės konferencijos neišspręs šių problemų. Tik tiesioginis ryšys, mūsų išeivijos veiksmų užmegztas su Lietuvos vyriausybe Vilniuje, abipusis išsiaiškinimas, vieni kitų supratimas. Kantrybė ir laikas atneš abipusius teigiamus rezultatus“.

PLB valdyba kaip tik tokiu keliu ir eina. Tam tikslui Vilniuje buvo įkurta jos atstovybė. Bronius Nainys,
Lemont, IL

REIKĖTŲ TRUMPINTI

Ne per seniai „Drauge“ įvestas laišku skyrius tapo itin populiarius ir, atrodo, skaitytojų mėgstamas. Vis dėlto manyčiau, kad tie „laiškai“ būna per daug ištęsti. Dauguma iš jų jau nebe „laiškais“, bet straipsniais tampa ir laiškinio pobūdžio jau nebetenka. Pakanka tik pažvelgti į laišku skyrių angliškose laikraščiuose bei žurnaluose ir pamatysime, kad laiškus rašantieji, tik keliais sakiniais savo mintis išreiškdami, sugeba daug ką pasakyti. Pabandykime ir mes! Gal ir pavyks, nes dabar „Drauge“ atsiradus daugiau skelbimų, vieta jo puslapiuose reikės taupyti.

Petras Palys,
Tobyhanna, PA

NETIKIU, KAD TAIP GALVOJA LIETUVIŲ FONDO VADOVYBĖ

Laisva skaitytojų tribūna tapo vienas populiariausių laikraščio skyrių. Jis išreiškia skaitytojų atspindžius ir įtraukia juos į dalinimąsi mintimis su visa lietuviška visuomene. Perskaičius B. Juodelio pranešimą apie Lietuvos fondo veiklą vasaros metu, laikraštis iškrito iš rankų. Tinkama propaganda yra svarbi, bet per didelė – ne visados išsėna ir gera. Taip išėjo šį kartą. Laimė, kad rašo korespondentas, kuris neatsakingas ir nereiškia valdybos nuomonės. Tik jis šį kartą persoko savo ribas, kritikodamas narių atsakymus į gautas anketas dėl fondo išteklų paskirstymo. Korespondentas ne tik kritikuoja, bet dar sarkastiškai pajuokia narių pasiūlymus. Juodeliui nepatinka pasiūlymai: padėti Lietuvos našlaičiams, pagalba spaudai, ar mūsų kultūriniam židiniui paskola uždengti stogą, nors įstatai kalba, kad fondo užduotis yra padėti lietuviškos kultūros ugdymui čia ir Lietuvoje.

Patys skaudžiausi žodžiai ir sarkazmas išlenda šiose sakiniuose: „Betrūksta tik pasiūlymo LF kapitalą skirti dešimties naujų kalėjimų statymui Lietuvoje, kadangi ten nusikaltėliai nebegaudomi, nebeteisiami, nes esančiuose kalėjimuose nebėra vietų. O kas galėtų tvirtinti, kad ramiam Lietuvos gyvenimui našlaičiai labiau pavojingi, negu kriminaliniai nusikaltėliai?“

Korespondentas tokiu rašiniu atliko tikrą meškos patarnavimą Lietuvos fondui, o visų pirma įžeidė daugelį garbingų organizacijų, dirbančių Lietuvos vaikų naudai. Toks cinizmas tikrai ne vietoje.

Juozas Keršas
Oak Lawn, IL

A + A INŽ. AGR. JUOZĄ LEKĄ AMŽINYBĖN IŠLYDĖJUS

Inž. agr. Juozas Lekas.

Jį pažinau nuo 1940 m. kada jis iš Vilniaus persikėlė Kauną dirbti žemės ūkio Rūmų – Žemės ūkio ministerijos žinybose. Nuo to laiko likome artimi kolegais ir bičiuliai, nepaisant kada ir kur bebūtume.

Dr. agr. J. Mockaitis

SUNKI PADĖTIS LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIUI

Sunku tikėti, kiek daug pasiekta per paskutiniuosius 5 metus. Kiek lapų, net ištisų skyrių, įrašyta į Lietuvos istoriją. Praėjo „dainuojanti revoliucija“, Landsbergio patriotiškas užsispyrimas, Kovo 11-toji, heroiška Sausio 13-toji, naujos ir gausios politinės partijos, konstitucija ir pirmieji demokratiški rinkimai. Parlamento rinkimai buvo didelis smūgis ir nusivylimas. Pereita per ištisą epizodą politinių skirtumų ir peštynių, o dabargi prieš akis penkeri metai su nusistovėjusia politika.

Nors laimėjimai ir ne pagal daugelio mūsų norus, bet turime ir viską žiūrėti pozityviai. Negalime tik džiaugtis, pasinaudoję balsavimo teise, bet turime ir toliau tęsti savo piliečio pareigą krašto atstatymui.

Siūlau politiką padėti į šalį ir rūpintis labai pagrindiniais, kasdieniškais dalykais: ką žmonės valgys, kur gyvens, kuo šildys namus ir vandenį, ką eksportuos ir importuos.

Kadangi Lietuvai nebuvo skirta nei alyvos šulinių, nei geležies bei platinos kasyklų, o tik gera, derlinga žemė, priklaikytą ūkiui, tai manau, kad turėtume daugiausia savo dėmesio ir kreipti į žemės ūkį.

Siek tiek statistinių duomenų apie Lietuvą: 6,5 milijonai ha žemės plotas; 3 mil. ha ariamos ir kultūrinės ganyklų; 1,9 mil. ha miškų; 52,000 ha sodų; 237,000 ha natūralių pievų ir ganyklų; 218,000 ha kultūrinių pievų; 3,000 ha nusausintų žemių; 41,000 ha drekinamų žemių.

Pagal dabartinę statistiką, iki 1993 m. sausio 1 d. užregistruoti 58,536 ūkiai, jų žemės plotas apima 564,243 ha, o maždaug šimtas ūkių didesni kaip 50 ha. Maždaug 12,000 bendrovių kontroliuoja likusią žemę.

Pareiškimus dėl žemės sugrąžinimo yra pateikę 580,000 Lietuvos piliečiai (buvę žemės savininkai, jų vaikai ir vaikaičiai) Tai reiškia, kad ūkininkų skaičius sparčiai didės.

1992 metų produkcijos statistika siaubingai liūdna. Kovo 15 d. savo pirmoje spaudos kon-

Jis labai buvo draugiškas, mėgstantis lengvą, nieko neįsivaizduojantį, humorą. Pats dailiai nuaugęs, aukštaūgis: žemaičiai sakytų – anžulinis vyrs. Tikras Vilniaus krašto lietuvis – autochtonas. Jis ten gimė, augo, Vilniaus lietuvių gimnaziją ir universitetą ten baigė. O aš, eilutes tas rašantis, esu Žemaitijos krašto autochtonas, ten, kur D. Poškos Baublys, Kražiai. Tad vilnietis ir žemaitis myliomis esame tolimi, o darnesnio bendravimo ir norėti nebūtų įmanoma.

Dera pastebėti, kad Vilniaus universiteto suteiktas J. Lekui mokslinis laipsnis – inžinierius agronomas – yra nenaudas ar atsitiktinis. Tokie mokslo titulai – yra teikiami Prancūzijos universitetuose, kur yra tos srities fakultetai, pvz., Paryžiaus, Montpellier, Rennes ir kt. jau nuo maždaug 1760 metų.

DRAUGAS, antradienis, 1993 m. rugsėjo mėn. 21 d.

UŽTEKTŲ VIENO KAMBARIO

Į Palangą buvo atvykęs grafas Tiškevičius. Nors grafas Lietuvoje negyveno 50 metų, gražiai taisyklinga lietuvių kalba parėškė, kad pasitenkintų gavęs savo buvusiuose rūmuose nors vieną kambarį.

Detroitas. General Motors kompanija antrajam šių metų ketvirty turėjo 889 milijonus pelno. Nebuvo nuostolingas ir pirmas metų ketvirtis. Nuo 1990 metų šioji didžiausia automobilių kompanija turėjo milžinišką nuostolį – 90 milijonų.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. rugsėjo mėn. 18 d., Oakwood ligoninėje, Dearborn, Mich. mirė

A. + A. LAIMUTĖ M. KUTKUTĖ

Gyveno Dearborn, Michigan. Gimė 1961 m. kovo mėn. 23 d., Detroit, Michigan.

Paliko tėvelius, Emiliją ir Vytautą Kutkus, brolius: Vytautą su žmona Carol, Mindaugą su žmona Sheila ir sesutę Birutę su vyru Wayne Gilles bei daug kitų giminų. Rugsėjo mėn. 21 d. po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano bažnyčioje, buvo palaidta Holy Sepulchre kapinėse.

Nuliūdę: tėveliai Vytautas ir Emilija Kutkai ir šeima.

Laid. dir. Yolanda M. Zaprackienė. Tel. (313) 554-1275.

A. + A. PRUDENCIJAI BIČKIENEI JOKUBAUSKIENEI

mirus, mūsų nuoširdžiausia užuojauta vyrui STASIUI, seseriai NATALIJAI AUKŠTUOLIENEI su šeimomis.

Bladas ir Zuzana Daukantai
Stasys ir Milda Tamulioniai

Ilgamečiui ir vienam iš pirmųjų ALTO veikėjų

A. + A. JUOZUI LAUČKAI

mirus, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą Jo žmonai IZABELEI, dukterims PRANUTEI DOMANSKIENEI ir IZABELEI HOWES su šeimomis bei visiems artimiesiems

Amerikos Lietuvių Taryba

A. + A. JUOZUI LAUČKAI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo dukrai PRANUTEI DOMANSKIENEI ir jos šeimai.

Pasaulio Lietuvių Centro Taryba,
Valdyba ir Administracija

A. + A. ELENAI RIMKEVIČIENEI

mirus, jos sūnų su šeima, motiną, seserį su šeima ir brolių JUOZĄ LIUBINSKĄ bei jo šeimą nuoširdžiai užjauname ir kartu liūdimė.

Liudas ir Rūta Šmulskėiai

PIGIAUSIOS KELIONĖS

Iš New Yorko į Vilnių

(Viena kryptimi. Nereikia pirkti bilieto į abi puses)

\$359.00 po lapkričio 1 d.

\$409.00 iki lapkričio 1 d.

Plus „tax“

VYTIS TRAVEL
2129 Knapp St.
Brooklyn NY 11229
Tel. 718-769-3300
1-800-952-0119

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiame oro linija

„ŽAIBAS“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9523 South 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas: 77-78-67 ir 77-83-82

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Šiandien (rugšėjo 21 d.) baigiamas spausdinti Vidmanto Povilonio atsiminimų – „Truputis kito gyvenimo“ – iš ne-tolimų komunizmo siautėjimo laikų. Trečiadienį prasidės naują atkarpą, prof. Prano Zundės „Kazys Bizauskas: Lietuvos atstovas JAV“.

Šiomet sueina 100 metų nuo Kazio Bizausko gimimo. Jis buvo vienas iš mūsų Tautinio atgimimo pirmųjų, tautinio švietimo pradininkų, Vasario 16 akto signataras, Valstybės Tarybos narys, atstovas prie Šv. Sosto, nepaprastasis ir įgalio-tas ministras JAV, Latvijai, Angli-jai, Olandijai, valstybininkas, kultūrininkas, visuomeni-ninkas ir... kankinys. Pirmosios sovietų okupacijos metu kalin-tas Kauno kalėjime, karui prasidėjus, evakuotas su kitais lietuviais kalininiais į Sovietų Sąjungos gilumą ir pakelyje, prie Bigosovo geležinkelio stotelės Baltarusijoje, sušaudytas.

Visi Švč. M. Marijos Gi-mimo parapijos pradžios mo-kyklos tėvai kviečiami atvykti į susirinkimą ketvirtadienį, rugšėjo 24 d., 7 val. vak. parapi-jos salėje. Klebonas ir mokyklos seselė vedėja padarys pranešimus, bus galima susipažinti su visais mokyklos mokytojais, pa-bendrauti, pasidalinti esamais rūpesčiais.

„Lietuvos Vaikų Vilties“ globėjai vaikai kartu su mo-tininėmis rugpjūčio mėn. pasku-tiniasias dvi savaites praleido Jim ir Gražinos Liautaud vasarvietėje-stovykloje prie Spooner, Wisconsin. Seklyčion grįžo žymiai sustiprėję, paau-gė ir pasirodė artimoje ateityje daromoms operacijoms.

Dr. Bronė Motušienė, kuri šalia savo profesijos pareigų dar randa laiko aktyviai dalyvauti mūsų tautiniame bei kultū-riniame veikime, o ypač nelaimingųjų lietuvių šalpos srityje, įteikė „Draugo“ stei-giamam fondui 100 dol. čekį, kad mūsų vienintelis dienraštis galėtų mus ir toliau lankyti.

x „Saulutė“, Lietuvos našlai-čių globos būrelis, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, dėkoja už gautas aukas: Austė Vygantienė \$50, Aldona ir Rimas Vaitkai \$100, Laimutė Griniūtė \$20, Kathy ir Robert Piccirillo \$100.

(sk)

x Parduodame bilietus ke-lionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio krastus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Les-niauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.

(sk)

x TIK \$39 kava, arbata, ka-kava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vita-minai – viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto – \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos – \$75. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk.)

Beverly Shores Lietuvių klubas, kartais vadinamas spaudos rėmėjų klubu, tuo pasižymėjo ir dabar. Prieš metus buvo parinkta data, rugšėjo 26 d. rengti gegužinę, bet paskutiniu metu pirmi-ninkas inž. Vytautas Peseckas, pats spaudos bendradarbis-re-daktorius ir poetas, taip pat ir rėmėjas, datą pakeitė, pareikš-damas: „Niekas negali rengti jokio parengimo, visuomeninio ar šeimyninio, kada yra rengiamas metų didžiausias renginys – „Draugo“ banke-tas“. Todėl gegužinės data pakeista, nukelta vieną savaitę vėliau ir rengiama spalio 3 d., 1 val. p.p. gražiame Stankūnų restorano sodelyje. Pamaldos Šv. Onos bažnyčioje 12 val.

„Armonikos“, liaudies muzikos ansamblio, Čikagoje koncertai Jaunimo centre praėjo sėkmingai. Sekmadienio po-pietę vos tilpo žmonės salėje ir balkone. Šiame ansamblyje gro-ja ir dainuoja 11 asmenų – Nijolė Kniūkštaitė, Vida Vaičiulytė, Jonas Ališauskas, Giedrius Butautas, Antanas Jonušas, Ramutis Kaspariūnas, Alfredas Klimas, Algis Klimka, Stasys Liupkevičius, Jonas Valuckas ir akt. Tomas Vaisieta. Ansambliui vadovauja Stasys Liupkevičius, kuris sukuria bei aranžuoja koncer-tams reikalingą muziką. Aktoriaus Tomo Vaisietos įnašas, ypač deklamuojant poetų eilėraščius, praturtina viso an-samblio programą.

Brolis Vincas Žvingilas pir-madienį, rugšėjo 20 d., šventė savo 85-tąjį gimtadienį. Brolis Vincas „Draugo“ spaustuvėje darbuojasi jau 59 metai ir yra nuosirdus visų darbų talki-ninkas. Sveikiname Sukaktu-vininką!

Kostas ir Jadzė Dočkait, ilgamečiai „Draugo“ renginių talkininkai ir dažni dienraščio rėmėjai, steigiamam „Draugo“ fondui paaugojo 500 dol. Jiems reiškiamė nuoširdžia padėką.

x Tik per Baltia Express saugiai, greitai ir be maito galite pasiūsti siuntinius savo artimiesiems. Laivo talpintuvus rugšėjo 27 d. ir spalio 8 d. At-vežkite arba siųskite UPS ad-resu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

x Rita Didžiulytė-Bagdo-nienė, Vaškonų km. Sėtos apyl., Pagirių paštas, Kė-dainių raj. 5046, ieško giminių, gyvenusių Ramygalos rajone: tetos Pranos Gerdvilienės Kučytės, pusbrolio Kazio Kučio, dėdės Broniaus Kučio, pus-seserės Bronės Kučytės ir dėdės Juozo Kučio gyv. Argentinoje. Atsiliepkite, rašykite!

x Vertingas, bet nemazas Baltia Express amerikietiš-ko maisto produktų siuntinys tik \$38: mėsa, dešros, kava, arbata. Informacijai tel.: 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

x ALIAS Chicago's sky-riaus rudens golfo varžybos įvyks š.m. rugšėjo 26 d., sekmadienį, Palos Country Club golfo aikštėje. Pradžia 9:52 val. ryto. Registruotis kvie-čiame pas Joną Barį, tel. 708-790-1399.

(sk)

x PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI. Pristatom 6 rūšių traktoriaus nuo 2 cil. už \$1,350 iki 6 cil. už \$6,200. Pasi-rinkimas įvairių padargų trak-toriams. Turim kultivatorių (sit down) su visais padargais \$650 US. Lietuvos rinkos kainos dažnai keičiasi, todėl nepatar-tina delsti. Siunčiam dolerius į Lietuvą ir pristatom dolerius į rankas. 4% už persiuntimą + pristatymas. Siunčiant virš \$2,100 - 3% + pristatymas. Rašyti ar skambinti: KAIRYS BALTIC EXPEDITING Vytui ar Genei Kairiams, 517 Fruit-land Rd., Stony Creek, Onta-rio. Tel. (416) 643-3334, Fax: (416) 643-8980.

(sk)

Įvairių šakų specialistai darė pranešimus informacinėje popietėje Seklyčioje rugšėjo 1 d. Dešinėje – programos vedėja Elena Sirutienė.

Nuotr. Ed. Šulaitis

„Draugo“ laimingųjų bilie-tų išrinkimas bus jau šio sekma-dienio popietę, todėl prašome visus tuos, kurie dar nesuspėjo atsiųsti bilietų šakneles, paskubėti, kad jų pavardės būtų įdėtos į laimėjimų bilietų ratą. Čikagoje bei apylinkėse gyve-nantys gali užsukti į „Draugo“ raštinę ir čia palikti bilietų šakneles.

Amber Health centre spalio 11 d., 7 val. vakaro rengiamas seminaras: Kaip sumažinti rie-balų vartojimą savo dietoje ir tuo išvengti pavojaus sveikatai. Paskaitą skaitys chiropraktikė dr. Vilija Kerelytė. Seminare dalyvavimas nemokamas. Daugiau informacijų teikiama tel. 708-594-0400. Amber Health centras, vadovaujamas dr. V. Kerelytės, yra 7271 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL.

Pranas Jurkus, Dantų ap-saugos Lietuvai Talkos administratorius, tvarko ne tik šios organizacijos finansinius reikalus, bet taip pat pašvenčia daug laiko, ruošdamas per-siuntimui į Lietuvą paaugotus dantų taisymo instrumentus bei aparatūrą. Šiuo metu jis deda daug pastangų, kad or-ganizuojama vėjau vakarienė spalio 2 dieną Seklyčioje sėkmingai praeitų ir sutelktų tolimesniems darbams vykdyti taip labai trūkstamų lėšų.

Vytautas Kasniūnas apibūdins kun. J. Vaišni, SJ, kaip žurnalistą, o „Draugo“ redak-torė ir „Laiskai lietuviams“ redakcinio kolektyvo narė D. Bindokienė supažindins su ilgamečiu „Laiskai lietuviams“ redaktorių spalio 24 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre.

x Kaip ir kiekvieno mėne-sio paskutinį sekmadienį, rugšėjo 26 d. nuo 9 v.r. Baltia Express primins siuntinius Lietuvių centre, Lemont, IL. Teiraukitės nemokamai: tel. 1-800 SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

x ALIAS Chicago's sky-riaus rudens golfo varžybos įvyks š.m. rugšėjo 26 d., sekmadienį, Palos Country Club golfo aikštėje. Pradžia 9:52 val. ryto. Registruotis kvie-čiame pas Joną Barį, tel. 708-790-1399.

(sk)

x PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI. Pristatom 6 rūšių traktoriaus nuo 2 cil. už \$1,350 iki 6 cil. už \$6,200. Pasi-rinkimas įvairių padargų trak-toriams. Turim kultivatorių (sit down) su visais padargais \$650 US. Lietuvos rinkos kainos dažnai keičiasi, todėl nepatar-tina delsti. Siunčiam dolerius į Lietuvą ir pristatom dolerius į rankas. 4% už persiuntimą + pristatymas. Siunčiant virš \$2,100 - 3% + pristatymas. Rašyti ar skambinti: KAIRYS BALTIC EXPEDITING Vytui ar Genei Kairiams, 517 Fruit-land Rd., Stony Creek, Onta-rio. Tel. (416) 643-3334, Fax: (416) 643-8980.

(sk)

Birutė Jasaitienė, LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, nuolatinė „Drau-go“ renginių ir visų reikalų talkininkė, pritarinama „Draugo“ fondo steigimo min-čiai, viena iš pirmųjų paaukojo fondui 500 dol. Atiū!

IDOMUS SUSITIKIMAS PAS ALGIMANTĄ KEŽĮ

Bent kartą per mėnesį foto-grafu ir kultūrininko Algiman-to Kežio namuose – Stickney miestelyje esančioje „Galeri-joje“ – vyksta sekmadieninės programos-susitikimai su įdo-miais žmonėmis, daugiausia Lietuvos kultūrininkais.

Rugšėjo 12 d. popietę pas save šeimininkas pakvietė į „Santaro-Sviesos“ organizacijos su-važiavimą atvykusius rašto ir kultūros atstovus: Saulių Žuką, Sigitą Parulskį ir Vytautą V. Landsbergį. S. Žukas yra litera-

tūros kritikas, daugiau kalbėjo apie jo vadovaujamą leidyklą ir žurnalą „Baltos lankos“. S. Pa-rulskis darbuojasi „Lietuvos aide“. Jis šiek tiek papasakojo apie save, o taip pat padeklama-vo ir trumpą savo eilėraščių. Kiek plačiau su savo kūryba prisistatė jaunas filmų meno specialistas V. V. Landsbergis, parodęs du savo naujesnius kū-rinius: filmą apie dail. P. Repšį ir Perlojos respubliką. Visi svečiai buvo entuziastingai su-tikti, kai kurie atsakė į klausy-tojų klausimus.

Dalyvių tarpe buvo matyti daugiau svečių iš Lietuvos, o taip pat ir vietinių kultūros dar-buotojų. Šeimininkas, kuris visai neseniai pats grįžęs iš tėvynės, visus šiltai sutiko ir pa-važiavo. Jis džiaugėsi, kad netrukus Lietuvoje pasirodys jo foto knyga, ilgesnį laiką iš-gulėjusi leidykloje.

E. Š.

PASITARIMAS „DRAUGO“ FONDO REIKALAIS

Lietuvių Katalikų spaudos draugijos susirinkime rugpjūčio 18 d. nutarta steigti „Draugo“ fondą, panašų į kitus fondus, kurie apie savo tikslus ir paskirtį vis skelbiama „Draugo“ puslapiuose. Be spaudos vargiai bet koks fondas tikrai būtų ži-nomas mūsų visuomenėje.

„Draugo“ gyvavimo ateitį už-tikrinti nėra kitos išeities, kaip tik turėti taip pat ir sau fonda, panašų į kitus fondus.

Susirinkime visi „Draugo“ di-raugijos susirinkime rugpjūčio 18 d. nutarta steigti „Draugo“ fondą, panašų į kitus fondus, kurie apie savo tikslus ir paskirtį vis skelbiama „Draugo“ puslapiuose. Be spaudos vargiai bet koks fondas tikrai būtų ži-nomas mūsų visuomenėje.

buvusi Amerikos Liet. bend-ruomenės valdybos informacijos, vedėja, sutiko būti sekretore. Dabar ji dirba Liet. Bend-ruomenės švietimo taryboje. Tai toks yra dabar „Draugo“ fondo pradinis valdybos sąstatas. O aukos tam fondui jau pradėjo eiti.

Pereitą šeštadienį, rugšėjo 18 d., marijonų vienuolyne kun. V. Rimšelis sukvietė Jurgį Riškų, adv. Rimą Domanskį, dr. A. Razmą, Liet. Kat. spaudos drau-gijos pirmininką, Mariją Remienę, „Draugo“ renginių komiteto pirmininkę, pasi-tarimui apie fondo steigimo tolimesnę eigą ir apie „Draugo“ dabartinę būklę. Jurgis Riškus išsklė mintį, kad „Draugas“ turėtų surasti savanorių taip, kaip amerikiečių įstaigos daro. Geros valios savanoriai galėtų pagalbėti ne tik „Draugui“, bet ir vienuolynui. Yra žmonių, kurie mažai ką turi veikti. Ta mintis visiems patiko. Iš šiolei „Drauge“ po porą valandų du kartus savaitę padirba prie kompiuterių tik vienas toks savanoris Vytas Norvilas, kuriam „Draugo“ vadovybė yra labai dėkinga.

V.R.

Rimas A. Domanskis, fondo komiteto vicepirm., Marija Remienė, „Draugo“ renginių komiteto pirm., dr. Antanas Razma, Lietuvių Katalikų spaudos draugijos pirm., ir Jurgis Riškus, Steigimo fondo pirmininkas.

SEMINARAS IMIGRACIJOS KLAUSIMAIS

Rugšėjo 8 d. Seklyčioje įvyko trečiasis seminaras imigra-cijos klausimais. Seminaras ruošiant, daug pastangų įdėda JAV LB Socialinių Reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė. Tuo reikalu ji kreipėsi į adv. Mary Koblas, kuri yra „The City of Chicago Commission on Human Relations Advisory Council on Immigrant and Refu-gee Affairs“ direktorė. M. Kob-las pakvietė tris advokatus, imigracijos reikalų specialistus, kurie šim reikalui nemokamai aukoja savo laisvalaikį. Daly-vaavo ir Alė Keželiene, kuri taip pat priklauso anksčiau minėtai tarybai.

Adv. Douglas Bristol kalbėjo apie galimybes gauti laikinas ar nuolatinės vizas, su kuriomis galima dirbti JAV. Darbdavys gali rekomenduoti asmenį gau-ti „žalią kortelę“, bet tai gali užtrukti metus, pusantrų ar kiek ilgiau. Čia reikalingi šie žingsniai: darbdavys turi kreip-tis į Darbo departamentą (Labor dept.), kad gautų darbo pažymėjimą. Jis turi įrodyti, kad tam darbuvi nėra tinkamų Amerikos piliečių. Tai yra sunkus procesas. Juo kompli-kuotesnis ir didesnis išsila-vinimo reikalaujamas darbas, tuo lengviau gauti tokį pažymėjimą, ypač universiteto diplomą tu-rintiems. Tokį pažymėjimą sunku gauti paprastiems dar-bams, pvz. indų plovėjams resto-rane, vaikų saugotojams ir pan.

Darbdavys turi paskelbti, kad ieško tam darbui kandidatų. Tada jis turi pasikalbėti su visais, kurie nori tą darbą gauti. Po to darbdavys paruošia pranešimą Darbo dept., kur įrodo, kad tam darbuvi tinka tik jo pasirinktas asmuo. Jei Dar-bo dept. sutinka – gerai, jei ne – tuo procedūra ir baigiasi. Jei Darbo dept. sutinka, žmogus gauna darbo pažymėjimą, vyksta į imigracijos įstaigą ir prašo „žalios kortelės“, remdamasis tuo pažymėjimu. Jei asmuo yra legaliai JAV, jis gali prašyti tos „žalios kortelės“, būdamas čia, bet jei jis yra nelegaliai Amerikoje (praradęs savo legalų statusą, „užsibuvęs“), tada reikia grįžti į Lietuvą ir iš ten prašyti „žalios kortelės“.

Adv. Susan Fortino kalbėjo apie nuolatinio apsigyvenimo galimybes JAV giminytės keliu. Piliečiai gali atsikviesti apsi-gyvenimui žmoną, vyrą, vaikus, tėvus, brolius, seseris. „Žalios kortelės“ savininkai, teisėti nuolatiniai gyventojai, gali atsikviesti apsigyvenimui tikrai vyrą, žmoną, nevedusius vai-kus.

Ištekėjusi už piliečio, ar vedęs pilietį, gali Illinois valstijoje per 3 mėn. gauti „žalią kortelę“. Bet reikia, kad tos vedybos būtų rimtos, o ne „verslo“ sume-timais, norint gauti „žalią kortelę“. Prieš 1986 m. tuoj iš-duodavo „žalią kortelę“ ir reikalas būdavo baigtas. Nuo 1986 m. vedybų įstatams yra pridėti papildymai: „žalia kor-telė“ išduodama 2 metams sąly-ginai. Po dvejų metų imigra-cijos įstaigai reikia įrodyti, kad vedybos tvarkoj: kad kartu gyvena, kartu moka pajamų mokesčius, kartu turi banko sąskaitą ir pan. Po 3 m. (nuo vedybų pradžios) galima prašyti pilietybės, jei vedęs pilietis ar iš-tekėjusi už piliečio.

Jei ištekėjusi/vedęs „žalios kortelės“ savininką/savininkę, pilietybei gauti reikia laukti 5 metus. Norintiems gauti pilie-tybę, reikia mokėti anglų kl. ir išlaikyti pilietybės egzaminus iš JAV istorijos, valdžios san-tvarkos, konstitucijos. Vyrinio amžiaus žmonėms, sulauku-siems 50 m. ir išgyvenus JAV 20 m., ar esant daugiau kaip 55 m. amžiaus iš išgyvenus čia 15 m., anglų kl. mokėjimo nere-i-

kia. Bet jiems, einant laikyti žo-dinio egzaminą, reikia nusives-ti vertėją.

Adv. Deborah Kartje kalbėjo apie įvairias, su imigracija su-rištas, problemas. Pirmiausia – apie prašymus azilio teisėms gauti. Prašant azilio teisų, lai-kinai yra gaunamas leidimas dirbti, bet reikia duoti tikras ir smulkias žinias apie save, pri-dėti nuotraukas, padaryti pirštų nuospaudas. Norint gauti azilio prieglobstį, reikia įrodyti, kad prašytojas buvo praeityje persekiojamas, ar turi pagrįstą baimę būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, poli-tinių įsitikinimų ar priklausymo socialinei grupei. Jei žmogui atmetamas toks prašymas, tai jam užvedama deportacijos byla. Dauguma tokių prašymų šian-dien yra atmetami. Žmogus turi teisę apeliuoti į aukštesnį teismą. Turint klausimų, reikia kreiptis į advokatą.

Imigracijos teismas nagrinėja ir sprendžia šiuos atvejus: azilio prieglobstio, deportacijos iš-stabdymo, savarankiško iš-vykimo iš JAV, statuso pakei-timo, laikino deportacijos nutraukimo, 2 metų sąlyginio statuso, susieto su vedybomis ir likimą asmenų, kurie yra nu-teisti už įvairius nusikaltimus.

Seminare buvo klausama daug įvairių klausimų. Čia jų keletas.

Turiu „žalią kortelę“, esu dirbęs JAV 6 mėn. Kada galiu gauti soc. apdraudos pensiją? – Reikia dirbti mažiausiai 10 m.

Turiu daug namų. Noriu išsikviesti pusbrolių su šeima nuolatiniam apsigyvenimui, kad padėtų dirbti prie jų. Ar galiu? Ne. Pilietis gali išsikvies-ti tėvus, brolius, seseris, vaikus, žmoną, vyrą. O nuolatinis gyventojas su „žalia kortele“ te-gali išsikviesti tik žmoną, vyrą ir nevedusius vaikus.

Kokios yra galimybės pasi-likti JAV? – Jei esate aukštų kvalifikacijų ir surandate darb-davį, kuris darytų ypatingų žygių darbuvi gauti, arba vedy-bomis su piliečiu, ar „žalios kor-telės“ savininku.

Esu inžinierius, „užsibuvau“ ir dabar nelegaliai dirbu prie automobilių taisymo. Ar galiu gauti darbo vizą? – Galit ban-dyti, nes esate su aukštuoju mokslu, bet jums reikia rasti tokį darbdavį, kuris duotų jums darbo, sakykim, prie užsienio-tiškų automobilių, kur reikia specialių kvalifikacijų euro-piečio, kadangi darbuvi neatsi-randa vietinių.

Kodėl Lietuvoje, prieš gau-nant vizą atvykimui į JAV, reikia įrodyti, kad turi turto (banke sutaupų, namų, ar pan.). Ar jie bijo, kad nepabėgčiau? – Ne, bet jie nori būti tikri, kad po pasisvečiavimo JAV, sugrįž-ti į Lietuvą, nes turite ten tur-to, ar artimų giminių, kurie risa.

Teko girdėti, kad prezidentas Clinton vėl paskelbė amnestiją, leidžiančią asmenims čia nuolat apsigyventi, jei jie Amerikoje iš-buvę 3 m. – Tai grynai gandai. Advokatai niekur nieko pana-šaus negirdėjo.

Ar dar bus loterijų – „žaliai kortelei“ gauti. – Nebebus. Tų loterijų buvo jau trys. Pasku-tinioji – šiais metais.

Buvo pilna Seklyties „veidrodžių salė“, daugiausia naujai atvykusiuji, kurie susidomėję klausėsi ir advokatų klausė daug ir įvairių klausimų.

Aldona Šmulkštienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Skaitykite ir remkite vienintelį išeivijos

lietuvių dienraštį

DRAUGAS

Sudarydami testamentus, bent dalį turto

palikime „Draugo“ dienraščiui

(4545 W. 63rd. Str., Chicago, IL 60629)

DRAUGAS

MŪSŲ IŠEIVIJOS PASIDIDŽIAVIMAS

IR KULTŪROS ŠVYTURYS.